ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE TASARIM FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİNE İLİŞKİN UYGULAMA VE DENETİM YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun uygulamasına ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (Değişik:RG-25/8/2022-31934)[3]

(1) Bu Yönetmelik, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından kurulan teknoloji merkezleri (teknoloji merkezi işletmeleri), Türkiye'deki Ar-Ge merkezleri ile tasarım merkezleri, Ar-Ge ve yenilik projeleri, tasarım projeleri, rekabet öncesi işbirliği projeleri ve teknogirişim sermayesine ilişkin destek ve teşviklere yönelik uygulama ve denetim usul ve esaslarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin yedinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a) Araştırma ve geliştirme faaliyeti (Ar-Ge): Araştırma ve geliştirme, kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları, çevre uyumlu ürün tasarımı veya yazılım faaliyetleri ile alanında bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taşıyan faaliyetleri,

b) Ar-Ge merkezi: Ar-Ge ve yenilik projelerini veya sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan ve dar mükellef kurumların Türkiye'deki işyerleri dâhil, kanunî veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin; organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasıran yurt içinde araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan ve en az elli tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam eden, yeterli Ar-Ge birikimi ve yeteneği olan birimleri,

c) Ar-Ge personeli: Ar-Ge faaliyetlerinde doğrudan görevli araştırmacı ve teknisyenleri,

ç) Araştırmacı: Ar-Ge faaliyetleri ile yenilik tanımı kapsamındaki projelerde, yeni bilgi, ürün, süreç, yöntem ve sistemlerin tasarım veya oluşturulması ve ilgili projelerin yönetilmesi süreçlerinde yer alan en az lisans mezunu uzmanları,

d) Ar-Ge projesi: Amacı, kapsamı, genel ve teknik tanımı, süresi, bütçesi, özel şartları, diğer kurum, kuruluş, gerçek ve tüzel kişilerce sağlanacak aynî ve/veya nakdî destek tutarları, sonuçta doğacak fikrî mülkiyet haklarının paylaşım esasları tespit edilmiş ve Ar-Ge faaliyetlerinin her safhasını belirleyecek mahiyette ve bilimsel esaslar çerçevesinde gerçekleştirilen ve araştırmacı tarafından yürütülen projeyi,

e) Bakanlık: **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,

f) Değerlendirme ve Denetim Komisyonu: Ar-Ge merkezi, tasarım merkezi ve rekabet öncesi işbirliği projelerinin değerlendirme ve denetimini yapmak üzere 19 uncu maddeye göre oluşturulan ve sekretaryasını Bakanlığın yürüteceği Değerlendirme ve Denetim Komisyonunu,

g) Destek personeli: Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerine katılan veya bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili yönetici, teknik eleman, laborant, sekreter, işçi ve benzeri personeli,

ğ) Genel Müdürlük: **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğünü,

h) Girişimci: Teknogirişim sermayesi desteğinden faydalanmak üzere başvuran kişileri,

ı) **(Değişik:RG-25/8/2022-31934)**[3] İşletme: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme

ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından desteklenen teknoloji geliştirme merkezleri ile 5746 sayılı Kanun kapsamındaki destek ve teşvik unsurlarından yararlanabilecek gerçek ve tüzel kişileri,

i) İzleyici: Ar-Ge merkezi, tasarım merkezi ve rekabet öncesi işbirliği proje desteğinden yararlanan işletmelerin başvuru veya faaliyetlerinin izlenmesi, denetimi ve raporlanması amacıyla Bakanlıkça görevlendirilen alanında uzman kişileri veya akademisyenleri,

j) Kamu kurum ve kuruluşları: Kuruluş kanunlarında Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerini destekleme görevi verilen ve yılı bütçelerinde bu amaçla konulmuş ödeneği bulunan kurum ve kuruluşları,

k) **(Değişik:RG-25/8/2022-31934)**[3] Kamu personeli: Kamu personeline ait özlük haklarına sahip olmayanlardan geçici olarak ve proje süresiyle sınırlı olarak istihdam edilenler hariç olmak üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki I, II, III ve IV sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinde, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı kuruluşlarda, üyelerinin tamamı köylerden oluşan birlikler dışındaki mahallî idare birliklerinde, döner sermayeli kuruluşlarda, kanunla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları ile 5018 sayılı Kanun kapsamı dışındaki özel bütçeli kamu idarelerinde çalışan memurlar ile diğer kamu görevlileri ve diğer personeli,

l) Kanun: 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunu,

m) KOSGEB: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığını,

n) Rekabet öncesi işbirliği projeleri: Birden fazla kuruluşun; ölçek ekonomisinden yararlanmak suretiyle yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlayarak verimliliği artırmak ve mevcut duruma göre daha yüksek katma değer sağlamak üzere, rekabet öncesinde ortak parça veya sistem geliştirmek ya da platform kurabilmek amacıyla yürütecekleri, Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerine yönelik olarak yapılan işbirliği anlaşması kapsamındaki, bilimsel ve teknolojik niteliği olan projeleri,

o) Tasarım faaliyeti: Sanayi alanında ve **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Cumhurbaşkanının uygun göreceği diğer alanlarda katma değer ve rekabet avantajı yaratma potansiyelini haiz, ürün veya ürünlerin işlevselliğini artırma, geliştirme, iyileştirme ve farklılaştırmaya yönelik yenilikçi faaliyetlerin tümünü,

ö) Tasarım merkezi: Tasarım projelerini veya sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen tasarım faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan ve dar mükellef kurumların Türkiye'deki iş yerleri dâhil, kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin; organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasıran yurt içinde tasarım faaliyetlerinde bulunan ve en az on tam zaman eşdeğer tasarım personeli istihdam eden, yeterli tasarım birikimi ve yeteneği olan birimleri,

p) Tasarım personeli: Tasarım faaliyetlerinde doğrudan görevli tasarımcı ve teknisyenleri,

r) Tasarımcı: Tasarım faaliyetleri kapsamındaki projelerin gerçekleştirilmesi ve ilgili projelerin yönetilmesi süreçlerinde yer alan, üniversitelerin; mühendislik, mimarlık veya tasarım ile ilgili bölümlerinden mezun en az lisans derecesine sahip kişiler ile tasarım alanlarından herhangi birinde en az lisansüstü eğitim derecesine sahip diğer kişileri,

s) Tasarım projesi: Amacı, kapsamı, genel ve teknik tanımı, süresi, bütçesi, özel şartları, diğer kurum, kuruluş, gerçek ve tüzel kişilerce sağlanacak aynî veya nakdî destek tutarları, sonuçta doğacak fikri mülkiyet haklarının paylaşım esasları tespit edilmiş ve tasarım faaliyetlerinin her safhasını belirleyecek mahiyette ve bilimsel esaslar çerçevesinde tasarımcı tarafından yürütülen projeyi,

ş) Teknisyen: Meslek lisesi veya meslek yüksekokullarının tasarım, teknik, fen veya sağlık bölümlerinden mezun, teknik bilgi ve deneyim sahibi kişileri,

t) **(Değişik:RG-25/8/2022-31934)**[3] Desteklenecek programlar: Yükseköğretim kurumlarının matematik, fizik, kimya ve biyoloji lisans programları ile Yükseköğretim Kurulundan alınan görüş üzerine Bakanlıkça belirlenecek diğer programları,

u) Teknogirişim sermayesi: Örgün öğrenim veren üniversitelerin herhangi bir lisans programından bir yıl içinde mezun olabilecek durumdaki öğrenci, yüksek lisans veya doktora öğrencisi ya da lisans, yüksek lisans veya doktora derecelerinden birini ön başvuru tarihinden en

çok on yıl önce almış kişilerin, teknoloji ve yenilik odaklı iş fikirlerini, desteği veren merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından desteklenmesi uygun bulunan bir iş planı çerçevesinde, katma değer ve nitelikli istihdam yaratma potansiyeli yüksek teşebbüslere dönüştürebilmelerini teşvik etmek için yapılan sermaye desteğini,

ü) Teknoloji merkezleri (Teknoloji merkezi işletmeleri): 3624 sayılı Kanun kapsamında üniversite ve araştırma merkezlerinin imkânlarından yararlanarak yeni ve ileri teknolojiye dayalı bilgilerin derlendiği, değerlendirildiği, geliştirildiği ve uygulamaya yönelik üretime hazır hâle getirilerek işletmelerin kullanımına sunulmak için kurulan veya kurdurulan Ar-Ge ve yenilik projesi sahibi işletmelerin, KOSGEB teknoloji geliştirme ve yenilik destekleri kapsamında desteklendiği teknoloji geliştirme merkezlerini (TEKMER),

v) Tek Pencere Sistemi: 20/3/2012 tarihli ve 28239 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2012/6 sayılı Başbakanlık Genelgesi çerçevesinde gümrük işlemlerine konu olan eşyaya ilişkin olarak farklı kurumlarca düzenlenmesi gereken izin, onay ve belgelere ilişkin başvuruların tek bir noktaya yapılarak (e-başvuru) ilgili kuruma iletildiği ve ilgili kurumca düzenlenen belgelerin doğrudan gümrük işlemlerinde kullanılmak üzere elektronik ortamda (e-belge) gönderildiği, **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Ticaret Bakanlığı tarafından kurulan ve yürütülen sistemi,

y) TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunu,

z) Yenilik: Sosyal ve ekonomik ihtiyaçlara cevap verebilen, mevcut pazarlara başarıyla sunulabilecek ya da yeni pazarlar yaratabilecek; yeni bir ürün, hizmet, uygulama, yöntem veya iş modeli fikriyle oluşturulan süreçleri ve süreçlerin neticelerini,

aa) **(Ek:RG-25/8/2022-31934)**[3] Proje Değerlendirme Komisyonu: Yönetici şirketin belirleyeceği, konusunda uzman iki üyesi öğretim elemanı, bir üyesi ise sektör uzmanı veya 15/2/2013 tarihli ve 28560 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmelik kapsamında lisansı olan bireysel katılım yatırımcısı olmak üzere proje ile ilişkisi olmayan en az üç üyeli komisyonu,

bb) **(Ek:RG-25/8/2022-31934)**[3] Proje ortağı: Rekabet öncesi işbirliği projeleri kapsamında projede yer alan kuruluşlardan her birini,

cc) **(Ek:RG-25/8/2022-31934)**[3] Proje yürütücüsü: Rekabet öncesi işbirliği projeleri kapsamında proje başvurusunun yapılmasından, projenin desteklenmesi, izlenmesi, sonuçlandırılması ve sonuçlarının değerlendirilmesi aşamalarında gelişme raporu, değişiklik talebi ve sonuç raporu ile gerekli olan diğer bilgi ve belgelerin Bakanlığa sunulmasından sorumlu, proje ortaklarının işbirliği anlaşması kapsamında aralarında belirledikleri proje ortağını,

çç) **(Ek:RG-25/8/2022-31934)**[3] Yönetici Şirket: 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununa uygun ve anonim şirket olarak kurulan, teknoloji geliştirme bölgelerinin yönetimi ve işletmesinden sorumlu olan ve Bakanlık tarafından yetkilendirilmesi halinde bu Yönetmelik kapsamında gerçekleştirilen Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerine ilişkin yerindelik ve uygunluk denetimlerinin yerine getirilmesinden sorumlu teknoloji geliştirme bölgeleri yönetici şirketini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ar-Ge ve Yenilik Faaliyetleri ile Tasarım Faaliyetlerine İlişkin Hususlar

Ar-Ge ve yenilik sayılmayan faaliyetler

MADDE 5 – (1) Aşağıda sayılan faaliyetler, bu Yönetmeliğin uygulanmasında Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsamında değerlendirilmez:

a) Pazarlama faaliyetleri, piyasa taramaları, pazar araştırması ya da satış promosyonu,

b) Kalite kontrol,

c) Sosyal bilimlerdeki araştırmalar,

ç) Petrol, doğalgaz, maden rezervleri arama ve sondaj faaliyetleri,

d) İlaç üretim izni öncesinde **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Faz-1 ya da Faz-2 çalışmalarından en az biri yurt içinde gerçekleştirilmeksizin yapılan Faz-3 klinik çalışmalar ile üretim izni sonrasında gerçekleştirilen klinik çalışmalar,

e) Bir Ar-Ge projesi kapsamında olmaksızın icat edilmiş ya da mevcut geliştirilmiş süreçlerin kullanımı,

f) Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine yönelik olmayan şekil, renk, dekorasyon ve benzeri estetik ve görsel değişiklikleri içeren biçimsel değişiklikler,

g) Programlama dilleri ile işletim sistemleri hariç olmak üzere, internet sitelerinin ve benzerlerinin hazırlanmasına yardımcı mevcut yazılımların kullanılması suretiyle yapılan yazılım geliştirme faaliyetleri,

ğ) Yazılımlara ilişkin, bilimsel veya teknolojik ilerlemeler veya teknolojik belirsizliklerin çözülmesini içermeyen olağan ve tekrarlanan faaliyetler,

h) Kuruluş ve örgütlenmeyle ilgili araştırma giderleri,

ı) Üretim ve üretim altyapısına yönelik yapılan yatırım faaliyetleri, ticari üretimin planlanması ve seri üretim sürecine ilişkin harcamalar,

i) Numune verilmek amacıyla prototiplerden kopyalar çıkarılıp dağıtılması ve reklam amaçlı tüketici testleri,

j) Bir Ar-Ge projesi kapsamında olmaksızın yeni süreç, sistem veya ürün ortaya konulmasına hizmet etmeyen doğrudan veya gömülü teknoloji transferi,

k) Ar-Ge ve yenilik faaliyetleriyle geliştirilen ürüne veya sürece ilişkin fikrî mülkiyet haklarının edinimi dışında bu hakların korunmasına yönelik faaliyetler.

Tasarım sayılmayan faaliyetler

MADDE 6 – (1) Aşağıda sayılan faaliyetler, bu Yönetmeliğin uygulanmasında tasarım faaliyeti kapsamında değerlendirilmez:

a) Pazarlama faaliyetleri, piyasa taramaları, pazar araştırması ya da satış promosyonu,

b) Kalite kontrol,

c) Bir tasarım projesi kapsamında olmaksızın icat edilmiş ya da mevcut geliştirilmiş süreçlerin kullanımı,

ç) Kuruluş ve örgütlenmeyle ilgili araştırma giderleri,

d) Üretim ve üretim altyapısına yönelik yapılan yatırım faaliyetleri, ticari üretimin planlanması ve seri üretim sürecine ilişkin harcamalar,

e) Numune verilmek amacıyla prototiplerden kopyalar çıkarılıp dağıtılması ve reklam amaçlı tüketici testleri,

f) Bir tasarım projesi kapsamında olmaksızın yeni süreç, sistem veya ürün ortaya konulmasına hizmet etmeyen doğrudan veya gömülü teknoloji transferi,

g) Tasarım faaliyetleriyle geliştirilen ürüne veya sürece ilişkin fikrî mülkiyet haklarının edinimi dışında bu hakların korunmasına yönelik faaliyetler,

ğ) Paris Sözleşmesinin 2 nci mükerrer 6 ncı maddesi kapsamında yer alan hükümranlık alametleri ile bu kapsam dışında kalan ancak kamuyu ilgilendiren, dini, tarihi ve kültürel değerler bakımından halka mal olmuş ve ilgili mercilerin tescil izni vermediği işaretlerin, armaların, amblemlerin, nişanların veya adlandırmaların uygunsuz kullanımını içeren tasarım faaliyetleri,

h) Kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı tasarım faaliyetleri.

Ar-Ge, yenilik ve tasarım harcamalarının kapsamı

MADDE 7 – (1) Ar-Ge ve yenilik faaliyeti ile tasarım faaliyeti kapsamında değerlendirilen harcamalar aşağıda yer almaktadır:

a) İlk madde ve malzeme giderleri:

1) Her türlü doğrudan ilk madde, yardımcı madde, işletme malzemesi, ara mamul, yedek parça, prototip ve benzeri giderler ile 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre amortismana tabi tutulması mümkün olmayan maddi kıymetlerin iktisabına ilişkin giderleri kapsar.

2) Hammadde ve diğer malzeme stoklarından Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerinde fiilen kullanılan kısma ilişkin maliyetler Ar-Ge, yenilik ve tasarım harcaması kapsamındadır. Bu nedenle, henüz Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerinde kullanılmamış olan hammadde ve diğer malzemelere ilişkin maliyet tutarlarının stok hesaplarında; kullanılan, satılan ya da elden çıkarılanların da stok hesaplarından mahsup edilmek suretiyle izlenmesi gerekir.

b) Amortismanlar:

1) Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla iktisap edilen amortismana tabi iktisadi kıymetler için ayrılan amortismanlardan oluşur.

2) Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti dışında başka faaliyetlerde de kullanılan makine ve teçhizata ilişkin amortismanlar, bunların Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde kullanıldığı gün sayısına göre hesaplanır.

c) Personel giderleri:

1) Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla çalıştırılan Ar-Ge veya tasarım personeliyle ilgili olarak tahakkuk ettirilen ve gelir vergisi stopajı teşviki uygulaması kapsamında bulunan ücretler ile bu mahiyetteki giderlerdir. Ar-Ge veya tasarım merkezleri alanı dışında geçirilen süreye isabet eden ve **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Cumhurbaşkanınca belirlenen sınırlar dâhilinde gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilen ücretler de Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilir. **(Mülga cümle:RG-14/2/2017-29979)**[1] (...)

2) Tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının yüzde onunu aşmamak üzere, Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine katılan ve bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili destek personelinin gelir vergisi stopajı teşviki uygulaması kapsamında bulunan ücretleri ile bu mahiyetteki giderler de personel gideri kapsamındadır.

3) Kısmi çalışma hâlinde, personelin Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ayırdığı zamanın toplam çalışma zamanına oranı dikkate alınmak suretiyle bulunan ücret tutarları, Ar-Ge, yenilik veya tasarım harcaması olarak dikkate alınır.

ç) Genel giderler:

1) Ar-Ge veya tasarım merkezlerinin kira, su, enerji, bakım-onarım, haberleşme, **(Ek ibare:RG-14/2/2017-29979)**[1] (posta, kargo, kurye ve benzeri giderler dahil) nakliye giderleri ile bu merkezlerde kullanılan makine ve teçhizata ilişkin bakım ve onarım giderleri gibi bu merkezlerde yürütülen faaliyetin devamlılığını sağlamak için yapılan giderleri kapsar.

2) Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin sigorta giderleri, kitap, dergi ve benzeri bilimsel yayınlara ait giderler de bu kapsamdadır. **(Mülga cümle:RG-14/2/2017-29979)**[1] (...)

3) Ar-Ge veya tasarım merkezlerine ilişkin olarak hesaplanan kira veya amortisman, su ve enerji giderleri hariç olmak üzere çeşitli kıstaslara göre ortak genel işletme giderleri üzerinden hesaplanacak paylar bu kapsamda değerlendirilmez.

d) Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler: Normal bakım ve onarım giderleri hariç olmak üzere, Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetleriyle ilgili olarak işletme dışında yerli veya yabancı diğer kurum ve kuruluşlardan alınan; mesleki veya teknik destek, test, laboratuvar **(Değişik ibare:RG-14/2/2017-29979)**[1] ve analiz hizmetleri, hukuki veya bilimsel danışmanlık hizmetleri ile bu mahiyetteki diğer hizmet alımları kapsamında yapılan ödemelerdir. Bu şekilde alınan hizmetlere ilişkin harcamalar, proje kapsamında gerçekleştirilen toplam harcama tutarının yüzde ellisini geçemez.

e) Vergi, resim ve harçlar: Doğrudan Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olan ve gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınabilen vergi, resim ve harçları kapsar. Doğrudan Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinin yürütüldüğü taşınmazlar için ödenen vergiler ile benzeri vergi, resim ve harçlar bu kapsamdadır.

(2) Ar-Ge merkezlerinde yapılan bir harcamanın Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilebilmesi için bu harcamanın Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti kapsamında; tasarım merkezlerinde yapılan bir harcamanın indirime konu edilebilmesi için bu harcamanın münhasıran tasarım faaliyeti kapsamında yapılmış olması esastır.

(3) Rekabet öncesi işbirliği projelerinde, işbirliğini oluşturan kuruluşlarca işbirliği anlaşmasında belirtilen ortak özel hesaba aktarılan tutarlar, birinci fıkrada sayılan harcamalar kapsamında olmak şartıyla, harcamanın yapıldığı dönemde, katkı sağlayan kuruluşların her biri için katkıları oranında, Ar-Ge, yenilik ve tasarım harcaması olarak kabul edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
İndirim, İstisna, Destek ve Teşvik Unsurları

Ar-Ge ve tasarım indirimi uygulama esasları

MADDE 8 – (1) Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye

desteklerinden yararlananlarca gerçekleştirilen Ar-Ge ve yenilik harcamalarının tamamı ile Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde gerçekleştirilen münhasıran tasarım harcamalarının tamamı 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapılır.

(2) **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Cumhurbaşkanınca belirlenen kriterleri haiz Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde ayrıca o yıl yapılan Ar-Ge ve yenilik veya tasarım harcamalarının bir önceki yıla göre artışının yüzde ellisine kadarı yukarıdaki esaslar dâhilinde indirim konusu yapılabilir. Bu indirimden yararlanacak işletmelerin, **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Cumhurbaşkanınca belirlenen kriterler doğrultusunda faaliyet raporu ve ekinde Bakanlıkça istenen belgeleri ibraz etmeleri esastır.

(3) Kazancın yetersiz olması nedeniyle ilgili hesap döneminde indirim konusu yapılamayan tutar, sonraki hesap dönemlerine devredilir. Devredilen tutarlar, takip eden yıllarda Vergi Usul Kanununa göre her yıl belirlenen yeniden değerleme oranında artırılarak dikkate alınır.

(4) Hesaplanan Ar-Ge ve tasarım indirimi, yıllık gelir ya da kurumlar vergisi beyannameleri ile geçici vergi beyannamelerinin ilgili satırına yazılır.

(5) Kanun kapsamında Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlananlar, Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (9) ve (13) numaralı bentleri ile Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (ğ) bentleri hükümleri ile **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] 4691 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi hükümlerinden ayrıca yararlanamazlar.

(6) Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti kapsamındaki harcamalar ayrıca, Vergi Usul Kanununa göre aktifleştirilmek suretiyle amortisman yoluyla itfa edilir.

(7) Projelerin tamamlanmasına zorunlu nedenlerle imkân kalmaması veya projenin başarısızlıkla sonuçlanması nedeniyle iktisadi kıymet oluşmaması hâllerinde, Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti kapsamında yapılan ve önceki yıllarda aktifleştirilmiş olan tutarlar doğrudan gider yazılır.

(8) Tamamlanmamış Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesinin devredilmesi hâlinde, devri gerçekleştiren işletmelerce aktifleştirilen tutarlar kazanç tutarının tespitinde maliyet unsuru olarak dikkate alınır. Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesini devralan işletmelerce devir tarihinden sonra proje kapsamında yapılan harcamalar Ar-Ge ve tasarım indirimine konu olur. Projenin devri için ayrıca bir bedel ödenmişse, bu bedel Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilemez.

(9) Tamamlanmış bir Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesinin devredilmesi durumunda, Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesini devralan işletme Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlanamaz.

(10) Ar-Ge, yenilik ve tasarım harcamalarının, işletmelerin diğer faaliyetlerine ilişkin harcamalarından ayrılarak, Ar-Ge ve tasarım indiriminin doğru hesaplanmasına imkân verecek şekilde muhasebeleştirilmesi zorunludur.

Ar-Ge ve tasarım indiriminin uygulamasında izlenecek yöntem

MADDE 9 – (1) Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlanacak işletmeler, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi ekinde aşağıda belirtilen belgeleri bağlı bulunulan vergi dairesine verirler:

a) Kanun kapsamında ilk defa Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlanacak olan Ar-Ge merkezlerinden "Ar-Ge Merkezi Belgesi", tasarım merkezlerinden “Tasarım Merkezi Belgesi”, proje esaslı Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlanacak olanlardan ise teknik kuruluşlarca düzenlenmiş olan "Ar-Ge ve Yenilik Projesi Değerlendirme Raporu", “Tasarım Projesi Değerlendirme Raporu” veya "Rekabet Öncesi İşbirliği Projesi Değerlendirme ve Denetim Komisyonu Kararı" veyahut proje sözleşmesi, (Ancak, bu belgeleri daha önce vergi dairesine vermiş olup aynı kapsamda Ar-Ge ve tasarım indirimine devam eden işletmelerden, izleyen vergilendirme dönemlerinde bu belgelerin yeniden ibrazı istenmez.)

b) Ar-Ge ve yenilik projeleri, tasarım projeleri ile rekabet öncesi işbirliği projelerinin, teknogirişim sermayesinden yararlanan işletmeler için desteği veren merkezî yönetim kapsamındaki kamu idaresince imzalanmış proje sözleşmesi ve eki iş planının, Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri ile teknoloji merkezi işletmelerinde yürütülen Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerinin hangi aşamada bulunduğu, bu projelerin veya iş planının uygulama durumuna

ilişkin belgeler,

c) Ar-Ge ve tasarım indirimine konu olan harcamaların ana gruplar itibarıyla yıllık tutarları ve ayrıntılı dökümünü gösteren liste,

ç) Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri, teknoloji merkezi işletmeleri, Ar-Ge ve yenilik projeleri, tasarım projeleri ile rekabet öncesi işbirliği projeleri ve teknogirişim sermaye desteğinden yararlanan işletmelerde çalışanların **(Mülga ibare:RG-25/8/2022-31934)**(3) projelerde görev aldığı süreler, ücretleri, gelir vergisi stopaj teşvikine konu edilen vergi tutarlarını gösteren liste ile **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**(3) desteklenecek programlardan mezunların sayıları ve nitelikleri ile bu personele sağlanan desteğe ilişkin bilgi ve belgeler,

d) Dışarıdan alınan test, laboratuvar, analiz danışmanlık, ekspertiz ve benzeri hizmetlere ilişkin olarak, hizmet sağlayan kişi/kurum adı, T.C. kimlik no/vergi kimlik numarası, alınan hizmetin mahiyeti, fatura tarihi ve numarası, tutarı, stopaj ve KDV tutarına ilişkin liste,

e) Sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin Ar-Ge ve tasarım merkezlerince verilecek Ar-Ge ve tasarım indirimi tutarlarını gösteren liste.

(2) Türkiye'nin antlaşmalarla taraf olduğu ikili ya da çok taraflı uluslararası Ar-Ge veya tasarım işbirliği programları fonlarından malî olarak desteklenen Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerinin TÜBİTAK tarafından onaylanmış olması gerekir.

(3) Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri ve rekabet öncesi işbirliği projelerinde Ar-Ge ve tasarım indiriminin uygulanabilmesi için birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen belgeleri de içeren yeminli malî müşavir tasdik raporunun ilgili mevzuatta belirtilen süre içinde bağlı bulunulan vergi dairesine verilmesi zorunlu olup, Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri ve rekabet öncesi işbirliği projeleri için yukarıda sayılan belgelerin beyannameyle birlikte ayrıca verilmesi istenilmez. Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri ve rekabet öncesi işbirliği projeleri haricinde kalan projeler ve Kanun kapsamında destek ve teşviklerden yararlananlar için ayrıca yeminli malî müşavir tasdik raporu aranmaz.

(4) Ar-Ge ve tasarım indirimine ilişkin birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen belgelere tam tasdik raporu ekinde yer verilmiş olması durumunda, Ar-Ge ve tasarım indirimine ilişkin olarak ayrıca tasdik raporu düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

Kanunun 3/A maddesinde yer alan Ar-Ge indirimi

MADDE 9/A – (Ek:RG-14/2/2017-29979)

(1) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcamaları tutarının %100'ü, bu kapsamdaki projelerin Bakanlık tarafından Ar-Ge ve yenilik projesi olarak değerlendirilmesi şartıyla 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ve 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca kazancın tespitinde indirim konusu yapılır.

(2) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, 9/8/2016 tarihinden itibaren 5746 sayılı Kanunun 3/A maddesi kapsamında yapılan başvurularına konu yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme projeleriyle ilgili indirim uygulamasında bu maddede yer alan hususlar dikkate alınır. 9/8/2016 tarihinden önce yapılan başvurulara konu projelerle ilgili olarak 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin 6728 sayılı Kanunla değiştirilmeden önceki hükümlerine göre Ar-Ge indiriminden faydalanılır.

(3) Kanunun 3/A maddesi kapsamında Ar-Ge indiriminden faydalanılmaya başlanacağı döneme ait geçici vergi beyannamesinin verileceği tarihe kadar, Ar-Ge faaliyetiyle ilgili olarak Bakanlıkça belirlenecek formata uygun şekilde projeye ilişkin hazırlanacak başvuru formu, Bakanlığa elektronik veya yazılı olarak gönderilir. Ancak bu süre içinde başvurusu yapılmayan projeler ile ilgili olarak çalışmalara başlanıp harcama yapılmakla birlikte projenin herhangi bir aşamasında başvuruda bulunulması ve projenin uygun bulunması halinde, başvuru tarihinin içinde bulunduğu geçici vergilendirme döneminin başlangıcından itibaren yapılan Ar-Ge harcamaları Ar-Ge indiriminden yararlanabilir, Ar-Ge projesi bittikten sonra yapılan başvurular değerlendirmeye alınmaz.

(4) Başvurusu yapılan proje, Bakanlık tarafından genel değerlendirmesi yapıldıktan sonra, bilimsel olarak incelenerek münhasıran yeni bilgi ve teknoloji arayışına yönelik olup olmadığının

tespit edilmesi için TÜBİTAK'a gönderilir. Proje, TÜBİTAK tarafından aşağıdaki hususlar çerçevesinde incelenir ve değerlendirilir:

a) TÜBİTAK tarafından ihtiyaç duyulması halinde ilave bilgi ve belgeler de istenilmek suretiyle söz konusu başvuruyu incelemek üzere konusunda uzman en az iki akademisyen hakem olarak görevlendirilir.

b) Hakemler tarafından, başvuruya ilişkin incelemeler doğrultusunda değerlendirme raporları hazırlanır.

c) TÜBİTAK tarafından, değerlendirme raporları dikkate alınarak, projenin yeni bilgi ve teknoloji arayışına yönelik olup olmadığına ilişkin sonuç yazısı hazırlanır.

(5) Projeye ilişkin sonuç yazısı, ekinde değerlendirme raporları olacak şekilde, projeye ilişkin başvurunun Bakanlık tarafından TÜBİTAK'a gönderildiği tarihten itibaren en geç altmış gün içinde Bakanlığa iletilir.

(6) İnceleme ve değerlendirmeye ilişkin giderler TÜBİTAK tarafından karşılanır.

(7) Sonuç yazısının bir örneği başvuru sahibine Bakanlık tarafından gönderilir. Başvuru sahibi, olumlu sonuç yazısının bir örneğini gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı bulunduğu vergi dairesine verir.

(8) Projeye ilişkin bütçe, süre, personel ve benzeri değişiklik talepleri ile ilgili tüm işlemler Bakanlık onayına tabidir. Bakanlık tarafından gerekli görülmesi halinde bu konularda TÜBİTAK'ın görüşü alınabilir.

(9) Kanunun 3/A maddesi çerçevesinde Ar-Ge indiriminin uygulanmasında, bu maddede yer alan hususlar dikkate alınmak suretiyle 5746 sayılı Kanun ile 8 ve 9 uncu maddelerde kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik projeleri ile ilgili yer alan hüküm ve açıklamalar dikkate alınır.

(10) Hibelerin fon hesabına alınarak vergiye tabi kazancın tespitinde gelir, Ar-Ge indirimi tutarının tespitinde de Ar-Ge harcaması olarak dikkate alınmamasına ilişkin olarak 33 üncü maddede yapılan açıklamalar, Kanunun 3/A maddesi uyarınca Ar-Ge indiriminden yararlananlar açısından da geçerlidir.

(11) Bakanlık gerekli görmesi halinde bu madde ile ilgili usul ve esas yayımlayabilir.

Gelir vergisi stopajı teşviki uygulaması

MADDE 10 – (1) **(Değişik:RG-25/8/2022-31934)**[3] Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projeleri ile rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde çalışan Ar-Ge ve destek personeli ile Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde çalışan tasarım ve destek personelinin; bu çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan vergiden, 1/1/2022 tarihinden önce 193 sayılı Kanunun 32 nci maddesinde düzenlenen asgari geçim indirimi, 1/1/2022 tarihinden sonra 193 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (18) numaralı bendinde düzenlenen asgari ücret istisnasına isabet eden vergi düşüldükten sonra kalan vergi tutarının; doktoralı olanlar ile desteklenecek programlardan birinde en az yüksek lisans derecesine sahip olanlar için yüzde doksan beşi, yüksek lisanslı olanlar ile desteklenecek programlardan birinde lisans derecesine sahip olanlar için yüzde doksanı ve diğerleri için yüzde sekseni, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilir.

(2) **(Mülga:RG-25/8/2022-31934)**[3]

(3) Gelir vergisi stopajı teşvikinin hesaplanmasında, bu kapsamdaki personelin fiilen Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ayırdıkları zamanın toplam çalışma zamanına oranı dikkate alınır. Tam zamanlı olarak çalışanların hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri ile 17/3/1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda belirtilen tatil günlerine isabet eden ücretler de bu teşvik kapsamında değerlendirilir. Haftalık kırk beş saatin üzerindeki ve ek çalışma sürelerine ilişkin ücretler bu teşvikten faydalanamaz. Ar-

Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerinde kısmi zamanlı olarak çalışan personelin hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri ile 2429 sayılı Kanunda belirtilen tatil günlerine isabet eden ücretleri gelir vergisi stopaj teşvikinin uygulamasında dikkate alınmaz.

(4) Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde çalışan Ar-Ge veya tasarım personelinin bu merkezlerde yürüttüğü projelerle doğrudan ilgili olmak şartıyla, proje kapsamındaki faaliyetlerin bir kısmının Ar-Ge veya tasarım merkezi dışında yürütülmesinin zorunlu olduğu durumlarda, Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetiminin onayının alınması ve Bakanlığın bilgilendirilmesi kaydıyla, merkez dışındaki bu faaliyetlere ilişkin ücretlerin yüzde yüzünü aşmamak şartıyla **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Cumhurbaşkanınca belirlenen kısmı ile Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde **(Mülga ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] çalışan Ar-Ge veya tasarım personelinin yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yılı, doktora yapanlar için iki yılı geçmemek üzere **(Ek ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetimi tarafından Bakanlığa bildirilmesi ve **(Mülga ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] şartıyla merkez dışında geçirdiği sürelere ilişkin ücretlerin yüzde yüzünü aşmamak şartıyla **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Cumhurbaşkanınca belirlenen kısmı gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir.

a) **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Cumhurbaşkanınca tespit edilecek faaliyetler kapsamında Ar-Ge veya tasarım merkezi dışında geçirilecek sürelerin proje kapsamında ve zorunlu olduğunun tevsiki ve sorumluluğu, Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetimine aittir. Bu kapsamda teşvikten yararlanmış olan Ar-Ge veya tasarım personeline ilişkin liste projeler itibarıyla Bakanlığa sunulan yıllık faaliyet raporlarında bildirilir.

b) Lisansüstü eğitimde geçirilecek süre, üniversiteden onaylı ders programı dikkate alınarak ilgili Ar-Ge veya tasarım merkezinin onayı ile hesaplanır. Bu hesaplamalarda lisansüstü eğitimde alınan dersler kapsamında yapılacak araştırmalar da değerlendirilir. Yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yıllık, doktora yapanlar için iki yıllık sürelerin uygulamasında kayıt dondurma kapsamında geçen süreler dikkate alınmaz.

c) Bu madde kapsamında Ar-Ge veya tasarım merkezleri alanı dışında gerçekleştirilen faaliyetler ile lisansüstü eğitim kapsamında dışarıda geçirilen süreler, bu Yönetmelik kapsamında sağlanan indirim, destek ve teşvik unsurlarından da yararlandırılır. **(Ek cümleler:RG-25/8/2022-31934)**[3] Ayrıca, Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde doktora mezunu personelin üniversitelerde Ar-Ge ve yenilik alanında ders vermesi ve bu dersin içeriğinin Ar-Ge, yenilik, teknoloji, inovasyon, girişimcilik gibi hususlarla ilgili olduğunun üniversiteler tarafından tevsik edilmesi ve ilgili Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetimi tarafından onaylanarak Bakanlığa bildirilmesi veya Ar-Ge ve tasarım personelinin, 4691 sayılı Kanun kapsamında kurulan teknoloji geliştirme bölgelerinde bulunan girişimcilere mentorluk yapması ve bu mentorluk faaliyetinin, teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketi tarafından tevsik edilmesi ve ilgili Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetimi tarafından onaylanarak Bakanlığa bildirilmesi durumunda, mentorluk faaliyeti ve ders saatine karşılık gelen sürelerin toplamda haftalık 8 saati aşmamak şartıyla, bu çalışmaları gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir. Buna ilave olarak gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde çalışan personelin toplam sayısının veya teşvike konu edilen toplam çalışma sürelerinin yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla bu fıkrada belirtilen durumlar haricinde bu merkezler dışında geçirilen süreler de ilgili Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetimi tarafından Bakanlığa bildirilmesi durumunda gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir. Cumhurbaşkanı, yüzde yirmi olarak belirlenen bu oranı belirleyeceği bölgesel ve/veya sektörel alanlarda yüzde yetmiş beşe kadar artırmaya veya tekrar kanuni oranına kadar indirmeye yetkilidir.

ç) **(Mülga:RG-14/2/2017-29979)**

(5) Gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanacak olan destek personelinin tam zaman eşdeğeri sayısı, toplam tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının yüzde onunu aşamaz. Küsuratlı sayılar tama iblağ edilir. Destek personelinin toplam tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının yüzde onunu aşması hâlinde, brüt ücreti en az olan destek personelinin ücretinden başlamak üzere teşvik uygulanır. Brüt ücretlerin aynı olması hâlinde, ücretine gelir vergisi teşviki uygulanacak destek personeli işverence belirlenir. Ar-Ge merkezi veya tasarım merkezi yöneticisi, görev tanımı ve niteliğine göre Ar-Ge personeli, tasarım personeli veya destek personeli olarak dikkate alınır.

(6) Birinci fıkra kapsamında belirtilen projelerde görev alan veya işletmelerde çalışan

kamu personeli belirtilen teşvikten yararlanamaz.

(7) Muhtasar beyanname üzerinde terkin edilecek tutara ilişkin hesaplamanın, Ar-Ge veya tasarım personeli ile destek personelinin her biri için ayrı ayrı yapılması gerekmektedir. Bu hesaplamaya ilişkin bilgiler, **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)** Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen bildirim tablosunda gösterilir ve muhtasar beyanname ekinde ilgili vergi dairesine verilir.

Sigorta primi desteği uygulaması

MADDE 11 – (1) Kamu personeli hariç olmak üzere, teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde çalışan Ar-Ge personeli ile destek personelinin; Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde çalışan tasarım ve destek personelinin, Kanun kapsamındaki faaliyetleri karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı; 4691 sayılı Kanununun geçici ikinci maddesi uyarınca ücreti gelir vergisinden istisna tutulmuş personelin gelir vergisi istisnasının uygulandığı sürece gelir vergisinden istisna tutulan ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı, **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.

(2) Sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanacak olan destek personelinin tam zaman eşdeğer sayısı toplam tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının yüzde onunu aşamaz. Küsuratlı sayılar tama iblağ edilir. Destek personelinin toplam tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının yüzde onunu aşması hâlinde, brüt ücreti en az olan destek personelinin ücretinden başlamak üzere sigorta primi işveren hissesi teşviki uygulanır. Brüt ücretlerin aynı olması hâlinde, sigorta primi işveren hissesi teşviki uygulanacak destek personeli işverence belirlenir.

(3) Sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanılabilmesi için teknoloji merkezi işletmelerinin TEKMER müdürlüğünden, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından desteklenen Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projelerinde desteği veren kamu kurum/kuruluşu veya yukarıda belirtilen vakıflardan, uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projeleri için TÜBİTAK'tan alınan destek karar yazısı veya proje sözleşmesi, Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri ile rekabet öncesi işbirliği projeleri için Bakanlıktan, teknogirişim sermaye desteği alan işletmeler için merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden alınan destek karar yazısı veya proje sözleşmesi, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında ücreti gelir vergisinden istisna tutulan personel çalıştıran işverenlerin, sigortalının bölgede fiilen çalışıp çalışmadığını denetlemekle yükümlü yönetici şirketten alacakları belgeyle işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne veya Sosyal Güvenlik Merkezine yazılı olarak müracaat etmeleri şarttır.

(4) Sigorta primi işveren hissesi desteğinden, Kanunda aranılan şartların taşındığına ve bu Yönetmeliğin ilgili maddeleri gereğince destekten yararlanmaya hak kazanıldığına ilişkin ilgili kurum, kuruluş veya denetimle görevli şirket tarafından düzenlenen belgenin alındığı tarihi takip eden ay başından itibaren yararlanılır.

(5) İşverenlerin, sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanabilmeleri için kapsama giren sigortalıların çalışmalarına ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içinde **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Sosyal Güvenlik Kurumuna vermeleri zorunludur. Söz konusu belgenin yasal süresi dışında verilmesi hâlinde, Kanunda belirtilen sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanılamaz.

(6) Kapsama giren sigortalılara ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içinde verilmesi hâlinde, tahakkuk eden sigorta primi işveren hissesinin yarısı ile sigortalı hissesinin işverenlerce ödenip ödenmediğine bakılmaksızın, sigorta primi işveren hissesinin diğer yarısı **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak

ödenekten karşılanır.

(7) Sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasında, bu kapsamdaki personelin Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ayırdıkları zamanın, toplam çalışma zamanına oranı dikkate alınır.

(8) Kapsama giren personelin Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetleriyle ilgili çalışmalarının **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] işyerinin haftalık çalışma saatinin tamamını doldurması hâlinde çalışılan haftaya ilişkin hafta tatili, sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasında dikkate alınır. Kapsama giren personelin ay içindeki çalışmalarının tamamının Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetleriyle ilgili olması hâlinde yıllık ücretli izin süreleri ile 2429 sayılı Kanunda belirtilen tatil günlerine isabet eden ücretler de bu destek kapsamında değerlendirilir.

(9) Sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanan işyerlerinin, Kanunun 4 üncü maddesi gereğince yapılacak denetimler sonucunda ya da TEKMER müdürlüğünden, yönetici şirketlerden veya resmî kurum ve kuruluşlardan veya Kanunda belirtilen vakıflardan alınacak belgelerden sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanabilmek için gerekli şartları taşımadıklarının anlaşılması hâlinde, daha önce **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Hazine ve Maliye Bakanlığınca karşılanmış olan sigorta primi işveren hissesi tutarları, sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümleri gereğince hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte işverenlerden tahsil edilir.

(10) Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesi uyarınca ücreti gelir vergisinden istisna tutulmuş personelin ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasında, Yönetmeliğin bu maddesi dışındaki diğer şartlar aranmaz. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde çalışan ve ücreti gelir vergisinden istisna olan personelin Kanun kapsamında bölge dışında gerçekleştirilen faaliyetler ile lisansüstü eğitim kapsamında dışarıda geçirilen sürelere ilişkin **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Cumhurbaşkanınca belirlenen oran karşılığı ücretleri de bu madde kapsamında değerlendirilir. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki yönetici şirketler bu destekten yararlanan işverenlerin ilgili mevzuata göre gerekli şartları taşıyıp taşımadığını denetlemek, şartların taşınmadığının tespiti hâlinde durumu işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne veya Sosyal Güvenlik Merkezine on iş günü içinde bildirmekle yükümlüdür.

(11) Birinci fıkra kapsamına giren işverenlerin Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetleriyle ilgili birden fazla işyerinin olması durumunda, kapsama giren her bir işyeri için ayrı başvuru yapılır ve her bir işyeri ayrı ayrı değerlendirilir. İşyerlerinin, aynı organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş birden fazla Ar-Ge veya tasarım merkezinin bulunması durumunda, her bir Ar-Ge veya tasarım merkezi için yeni işyeri dosyası tescil edilmek suretiyle ayrı başvuru yapılır.

(12) Tamamlanmamış bir Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesinin devredilmesi durumunda, Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesini devralan işletme, gerekli şartları taşıması hâlinde sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanır. Buna karşın, tamamlanmış bir Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesinin devredilmesi durumunda, Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesini devralan işletme, sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanamaz.

(13) Hizmetleri ve ücretleri daha önce Kanuna göre bildirilmiş olan sigortalılara, işverenlerince, toplu iş sözleşmelerine istinaden ücret farkı ödenmesine karar verilmesi ve Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetleriyle ilgili çalışmalara ait ücret farklarına ilişkin ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin toplu iş sözleşmesinin imzalandığı ayı takip eden ayın sonuna kadar Kuruma verilmesi hâlinde, sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanılabilir.

(14) Birinci fıkra kapsamında belirtilen projelerde görev alan veya işletmelerde çalışan kamu personeli, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ile staja tabi tutulan öğrenciler ve yurtdışında çalışanlar için, sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanılamaz.

(15) Kanun kapsamına giren sigortalılara ücret dışında yapılan ödemeler, Kanun kapsamında düzenlenen aylık prim ve hizmet belgesinde yer alan prime esas kazanca dâhil edilmez. Bu ödemeler, destek kapsamına girmeyen aylık prim ve hizmet belgesiyle Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilir.

(16) Kanun kapsamında düzenlenen aylık prim ve hizmet belgelerinden dolayı tahakkuk

eden işsizlik sigortası primleri hakkında sigorta primi işveren hissesi desteği uygulanmaz.

(17) Yukarıdaki hükümler çerçevesinde doğan sigorta prim desteği tutarları, takvim yılının üçer aylık dönemleri itibarıyla Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilir.

Damga vergisi istisnası uygulaması

MADDE 12 – (1) Kanun kapsamındaki her türlü Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

(2) Damga vergisi istisnasının uygulanabilmesi için; Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri, rekabet öncesi işbirliği ile Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projeleri için başvuru yapılan ve desteği veren kamu kurumundan veya Kanunda belirtilen vakıflardan, teknoloji merkezi işletmeleri için TEKMER müdürlüğünden, uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projeleri için TÜBİTAK'tan alınan veya bunlar tarafından onaylanan; kâğıda konu işlemin Kanun kapsamında Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetleri ile ilgili olduğunu gösteren proje öneri bilgileri formu veya destek karar yazısı ya da proje sözleşmesi veya bu mahiyetteki belgenin işlem esnasında noter, resmî daireler, diğer kamu kurum ve kuruluşları gibi işlem yapan kurum ve kuruluşlara ibraz edilmesi yeterli olup, işlem yapan kurum veya kuruluşlarca başka belge aranmaz.

(3) İşlem esnasında, söz konusu belgelerin herhangi bir sebeple ibraz edilememesi durumunda, kâğıtlara ilişkin damga vergisi ilgililerce ödenir.

(4) Kanun kapsamında Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerinde istihdam edilen personele münhasıran bu görevleri ile ilgili olarak yapılan ücret ödemeleri nedeniyle düzenlenen kâğıtlar ile Kanun kapsamına giren sigortalılar için düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgeleri için damga vergisi alınmaz.

(5) Destek ve teşvik unsurlarının amacı dışında kullanılması, şartların ihlali veya projelere yönelik değerlendirme raporlarının olumsuz olmasının tespit edilmesi hâlinde, istisna uygulamasına konu olan damga vergisi 34 üncü madde kapsamında işletmelerden tahsil edilir. İşlem esnasında istisna uygulanırken, söz konusu belgelerin ibraz edilmiş olması bu uygulamayı etkilemez.

(6) Kanun kapsamında damga vergisi istisnası uygulamak suretiyle işlem yapan kurum ve kuruluşlar, istisna sebebiyle ilgililerine ödettirilmeyen veya ödeme sırasında tevkif edilmeyen damga vergisine ilişkin olarak içeriği **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen bildirimi, işlemin yapıldığı tarihi izleyen bir ay içinde ilgililerin gelir ve kurumlar vergisi bakımından bağlı bulunduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar.

(7) Ar-Ge ve yenilik faaliyetleriyle, tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen ve istisnaya konu olan kâğıtlar ile istisnanın uygulanmasına dayanak teşkil eden belgeler, kâğıtların düzenlendiği tarihi takip eden yılın başından itibaren beş yıl muhafaza edilir ve gerektiğinde ilgili kişi ve kurumlara ibraz edilir.

Gümrük vergisi istisnası

MADDE 13 – (1) Kanun kapsamında yürütülen Ar-Ge, yenilik ve tasarım projeleri ile ilgili araştırmalarda kullanılmak üzere ithal edilen eşya, gümrük vergisi ve her türlü fondan, bu kapsamda düzenlenen kâğıtlar ve yapılan işlemler damga vergisi ve harçtan istisnadır.

(2) Ar-Ge Merkezi veya Tasarım Merkezi Belgesine sahip işletmeler ile destek kapsamına alınmış olan rekabet öncesi işbirliği projeleri kapsamında ithal edilen eşya; Ar-Ge, yenilik veya tasarım ile ilgili faaliyetlerde kullanılmak üzere Bakanlığın uygun göreceği eşyalardan oluşur.

(3) Bu istisnadan yararlanacak ikinci fıkra kapsamındaki işletmeler, başvurularını **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Ticaret Bakanlığı Tek Pencere Sistemi E-Başvuru Uygulaması üzerinden Genel Müdürlüğe gönderir.

(4) Genel Müdürlük başvuruyu değerlendirir, uygun bulması halinde söz konusu başvuruyu aynı iş günü içinde onaylayarak gümrük işlemlerinde kullanılmak üzere Tek Pencere Sistemi üzerinden **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Ticaret Bakanlığına bildirir. Genel Müdürlük gerekli görmesi halinde başvuru hakkında görüş almak üzere konusunda uzman en az bir izleyici görevlendirebilir.

(5) İkinci fıkrada belirtilmeyen ancak Kanun kapsamındaki Ar-Ge, yenilik ve tasarım projeleri sahibi işletmeler, desteği veren kurum veya kuruluşa ya da Kanunda belirtilen vakıflara, uluslararası fonlar tarafından desteklenen Ar-Ge, yenilik ve tasarım projeleri için ise

TÜBİTAK'a başvuru yapar. İşletmeler, başvuru yaptıkları kurum veya kuruluşun belirleyeceği uygulama süreçlerine göre bu istisnadan yararlandırılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Siparişe Dayalı Ar-Ge, Yenilik ve Tasarım Faaliyetleri, Desteklenecek Programlara Yönelik Destekler, Tasarım Desteği, Destek ve Teşvikin Kapsamı ve Öğretim Elemanlarının Görevlendirilmeleri[2]

Siparişe dayalı Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleri

MADDE 14 – (1) Kanun kapsamında Ar-Ge merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürüttükleri Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürüttükleri tasarım faaliyetleri Kanunda belirtilen indirim, istisna, destek ve teşvik unsurlarından yararlanabilir.

(2) Ar-Ge veya tasarım merkezleri tarafından siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak yapılan harcamaların sadece yüzde ellisi bu merkezler tarafından, bu harcamaların kalan yüzde ellisi ise siparişi veren gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, Ar-Ge ve tasarım indirimi olarak dikkate alınabilir.

(3) Bu uygulama, 1/3/2016 tarihinden sonra verilen siparişler dolayısıyla ortaya çıkacak Ar-Ge ve tasarım indirimleri için geçerlidir.

(4) Sipariş verenin gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyetinin olmaması halinde Ar-Ge veya tasarım harcamasının tamamı Ar-Ge veya tasarım merkezi tarafından indirilebilir. Bu kapsamda, Türkiye'de verilen gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde Ar-Ge ve tasarım indirim hakkına sahip olmayan kişilerce verilen sipariş üzerine yapılan projelerde, indirim hakkının tamamı Ar-Ge veya tasarım merkezi tarafından kullanılır. Sipariş verenler, Ar-Ge ve tasarım indirimi ile sipariş verilmesine ilişkin kâğıtlara ait damga vergisi istisnası dışında kalan bu Kanun kapsamındaki diğer teşvik ve destek unsurlarından yararlanamaz.

(5) Her bir geçici vergilendirme ve hesap dönemi itibarıyla yararlanılabilecek toplam Ar-Ge ve tasarım indirimi tutarının yarısı, Ar-Ge merkezi veya tasarım merkezi tarafından beyanname verme sürelerinin başlangıcından önce siparişi verene yazılı olarak bildirilir.

Desteklenecek programlara yönelik destekler (Değişik başlık:RG-25/8/2022-31934)[3]

MADDE 15 – (1) **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Desteklenecek programlardan en az lisans derecesine sahip Ar-Ge personeli istihdam eden Ar-Ge merkezlerine, bu personelin her birine ödedikleri aylık ücretin o yıl için uygulanan asgari ücretin aylık brüt tutarı kadarlık kısmı, kamu personeli hariç olmak üzere iki yıl süreyle, Bakanlık bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.

(2) Bu kapsamda her bir Ar-Ge merkezinde destekten yararlanacak personel sayısı, ilgili ayda Ar-Ge merkezinde istihdam edilen toplam personel sayısının yüzde onunu geçemez. Bu sayının küsuratlı çıkması halinde tama iblağ edilir.

(3) **(Değişik:RG-25/8/2022-31934)**[3] Bu destekten yararlanılabilmesi için istihdam edilecek yükseköğretim kurumlarının matematik, fizik, kimya ve biyoloji lisans programlarından mezun personelin 1/3/2016 (dahil), Yükseköğretim Kurulundan alınan görüş üzerine Bakanlıkça belirlenecek diğer programlardan mezun personelin ise 3/2/2021 (dahil) tarihinden sonra işe alınması ve ilgili işletmede ilk kez istihdam edilmesi esastır.

(4) İşletme, bu destek kapsamında istihdam ettiği personelin işe alınması ve işten ayrılması durumları ile ilgili hususları Bakanlığa yazılı veya elektronik ortamda bildirmekle yükümlüdür.

(5) Bu desteğe ilişkin yapılacak ödemeler, destek kapsamındaki personele ilişkin sigorta prim gün sayısı dikkate alınarak Bakanlıkça aylık dönemler halinde gerçekleştirilir.

(6) Bu madde kapsamında ödemelerin yapılabilmesi için, yukarıdaki şartların sağlandığını ve işletme tarafından ilgili personele dönem ücretlerinin ödendiğini gösteren raporun Bakanlığa sunulması gerekir. Bakanlıkça uygun görülen tutar, raporun teslim edildiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar işletmenin bildirdiği banka hesabına ödenir.

(7) Bu desteğe ilişkin tanzim edilecek raporda bulunması gereken asgari bilgiler ile diğer hususlar, Bakanlıkça belirlenir.

(8) Bakanlık tarafından ödenen destek tutarı, işletme açısından 33 üncü maddede belirtilen özel fon uygulamasına tabi tutulur.

Tasarım (Mülga ibare:RG-25/8/2022-31934)[3] **desteği**

MADDE 16 – (1) Türk Tasarım Danışma Konseyinin önerileri doğrultusunda Bakanlık tarafından belirlenen kriterleri haiz tasarım yarışmalarında sergilenen tasarımların **(Mülga ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] giderleri, Bakanlık bütçesine konulacak ödenek imkânları çerçevesinde geri ödemesiz olarak desteklenebilir.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin hususlar Bakanlıkça hazırlanan Tasarım **(Mülga ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Desteği Uygulama Usul ve Esaslarında belirtilir.

Destek ve teşvikin kapsamı

MADDE 17 – (1) Kanun kapsamındaki indirim, istisna, destek ve teşviklerden yararlananlar; Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (9) ve (13) numaralı bentleri, Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (ğ) bentleri hükümleri ile Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesi hükümlerinden ayrıca yararlanamazlar.

Öğretim elemanlarının görevlendirilmeleri

MADDE 18 – (1) Öğretim elemanlarından Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde gerçekleştirilen faaliyetlerde araştırmacı, tasarımcı ya da idari personel olarak hizmetine ihtiyaç duyulanlar, üniversite yönetim kurullarının izniyle tam zamanlı veya yarı zamanlı olarak görevlendirilebilirler.

(2) Tam zamanlı görevlendirme için herhangi bir üniversitede altı yıllık tam zamanlı olarak çalışmak gerekmekte olup, görevlendirme süresi her altı yıl sonrasında bir yıldır.

(3) Yarı zamanlı görev alan öğretim elemanlarının bu hizmetleri karşılığı elde edecekleri gelirler, üniversite döner sermaye kapsamı dışında tutulur.

(4) Tam zamanlı olarak görevlendirilecek personele kurumlarınca aylıksız izin verilir ve kadroları ile ilişkileri devam eder. Bu şekilde aylıksız izne ayrılanlardan, önceki görevleri sebebiyle 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi veya geçici 4 üncü maddesi kapsamında sigortalı veyahut iştirakçi sayılanların aylıksız izne ayrıldığı tarihi takip eden on beş gün içerisinde talepte bulunmaları halinde; aylıksız izinli sayıldıkları ve buralarda çalıştırıldıkları sürece aynı kapsamdaki sigortalılık veya iştirakçilik ilişkisi devam eder. Bu şekilde aylıksız izne ayrılanlardan;

a) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için önceki kadroları için tespit edilen sigorta primine esas kazanç unsurları esas alınmak suretiyle ilgili aya ilişkin olarak hesaplanacak sigorta primi çalışan hissesi ile genel sağlık sigortası primi çalışan hissesi tutarı kendilerince, sigorta primi işveren hissesi ile genel sağlık sigortası primi işveren hisseleri görev yaptıkları işverenleri tarafından,

b) 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında iştirakçi sayılanlar için önceki kadroları için tespit edilen emekli keseneğine esas aylık unsurları esas alınmak suretiyle ilgili aya ilişkin olarak hesaplanacak kişi keseneği kendilerince, kurum karşılıkları ile genel sağlık sigortası primlerinin tamamı görev yaptıkları işverenleri tarafından,

ödenir.

(5) Prim ödeme yükümlülüğü görevlendirildikleri işverene aittir. İlgililerin bu şekilde aylıksız izinde geçirdikleri süreler önceki kadro unvanları esas alınmak suretiyle emekli keseneğine esas aylık unsurlarının veya sigorta primine esas kazanç unsurlarının tespitinde dikkate alınır.

(6) Bunlara aylıksız izin dönemindeki söz konusu çalışma süreleri için görev yaptıkları işveren tarafından kıdem tazminatı ödenmez ve bu süreler emekli ikramiyesinin hesabında dikkate alınır. 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 36 ncı maddesinin bu maddede yer alan düzenlemelere aykırı hükümleri uygulanmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Değerlendirme ve Denetim Komisyonu, Ar-Ge Merkezleri ve Tasarım Merkezlerine İlişkin Hususlar

Değerlendirme ve Denetim Komisyonu

MADDE 19 – (1) Ar-Ge merkezi, tasarım merkezi ve rekabet öncesi işbirliği projelerinin değerlendirme ve denetimi, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından yapılır.

(2) Değerlendirme ve Denetim Komisyonu aşağıda belirtilen beş üyeden oluşur.

a) **(Değişik ibare:RG-2/12/2020-31322)** Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenecek bir üye,

b) **(Değişik:RG-2/12/2020-31322)** Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenecek bir üye,

c) Bakanlıkça alanlarında uzmanlığı bulunan öğretim üyeleri arasından, başvurusu değerlendirilecek veya denetimi yapılacak merkezin ya da rekabet öncesi işbirliği projesinin ilgili olduğu konuya göre Bakanlık tarafından seçilecek iki üye,

ç) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) meclis veya sektör temsilcileri, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) meclis veya sektör temsilcileri, Organize Sanayi Bölgeleri, Endüstri Bölgeleri, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri ile kanunla kurulan vakıflar veya meslek odalarının yönetici veya temsilcileri arasından başvurusu değerlendirilecek veya denetimi yapılacak merkezin ya da rekabet öncesi işbirliği projesinin ilgili olduğu konuya göre Bakanlıkça görevlendirilecek bir üye.

(3) Bakanlıkça, Ar-Ge merkezi, tasarım merkezi veya rekabet öncesi işbirliği projesi ile ilgili başvuru, izleme ya da denetim faaliyetleri için alanında uzmanlığı olan en az iki kişi izleyici olarak görevlendirilir. Başvuruların incelenmesi amacıyla görevlendirilen izleyiciler başvurunun kabul edildiği yılı takip eden yılın sonuna kadar, aynı merkezin faaliyetlerinin ya da projenin izlenmesi ve denetlenmesinde görevlendirilemezler.

(4) Rekabet öncesi işbirliği projesi başvuruları ile Ar-Ge merkezi ve tasarım merkezi başvurularının incelenmesi ya da faaliyetlerinin izlenmesi ile görevlendirilen izleyiciler, yerinde fiili inceleme ve denetlemeler yaparak hazırladıkları raporu Değerlendirme ve Denetim Komisyonuna sunarlar.

(5) Ar-Ge Merkezleri ve Tasarım Merkezlerinde yürütülen her bir Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesi, Değerlendirme ve Denetim Komisyonuna sunulmak üzere görevlendirilen izleyiciler tarafından yerinde incelenerek raporlanır.

(6) Değerlendirme ve Denetim Komisyonu, Ar-Ge merkezi veya tasarım merkezine ilişkin kararını bu merkezlerde yürütülen faaliyetlerin tamamını; rekabet öncesi işbirliği projesine ilişkin kararını ise proje kapsamındaki faaliyetleri dikkate alarak verir.

(7) **(Değişik:RG-2/12/2020-31322)** Değerlendirme ve Denetim Komisyonu, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenen üye başkanlığında toplanır.

(8) Değerlendirme ve Denetim Komisyonu en az dört üyenin katılımıyla toplanır ve üç üyenin aynı yöndeki oyuyla karar alır.

Ar-Ge merkezleri ve tasarım merkezleri

MADDE 20 – (1) Kanunda öngörülen destek ve teşviklerden yararlanmak üzere Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesi almak için yapılan başvurularda aşağıda belirtilen asgari şartlar aranır.

a) Ar-Ge merkezlerinde en az elli ya da **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen sayıda tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam edilmesi,

b) Tasarım merkezlerinde ise en az on ya da **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen sayıda tam zaman eşdeğer tasarım personeli istihdam edilmesi,

c) Ar-Ge merkezleri ve tasarım merkezlerinin Kanun kapsamındaki Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerinin yurt içinde gerçekleştirilmesi,

ç) Başvuru yapan işletmenin; yeterli Ar-Ge veya tasarım yönetimi ile teknolojik varlıkları, insan kaynakları, fikrî haklar, proje ve bilgi kaynakları yönetim yeteneği ve kapasitesinin bulunması,

d) Ar-Ge merkezi ve tasarım merkezlerinde çalışan personelin, bu merkezlerde çalıştığının fiziki kontrolünü yapacak mekanizmaların bulunması,

e) Ar-Ge veya tasarım merkezlerinin konusu, süresi, bütçesi ve personel ihtiyacı tanımlanmış program ve projelerinin bulunması,

f) Ar-Ge veya tasarım merkezlerinin ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş ve tek bir yerleşke veya fiziki mekân içinde yer alması,

g) Ar-Ge veya tasarım merkezlerinin Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde kurulması halinde, bu merkezlerde yürütülen faaliyetlere ilişkin olarak sadece Kanunda yer alan destek ve teşvik hükümleri uygulanır.

(2) İşletmelerin, organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş birden fazla

Ar-Ge veya tasarım merkezinin bulunması durumunda, her Ar-Ge veya tasarım merkezi için ayrı başvuru yapılır.

(3) Münhasıran Ar-Ge veya tasarım faaliyetinde bulunmak üzere Ar-Ge merkezi veya tasarım merkezi kuracak işletmeler için Türkiye'de ayrıca üretim ya da ticaretle iştigal eden bir işyerinin olması şartı aranmaz.

(4) **(Değişik:RG-25/8/2022-31934)**[3] Ar-Ge merkezleri veya tasarım merkezlerinde, 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde, yabancı uyruklu Ar-Ge veya tasarım personeli çalıştırılabilir. Bu fıkra kapsamında çalışacak yabancıların çalışma izni başvuruları, bu kişileri çalıştıracak işletmelerce Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına yapılır ve Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda karara bağlanır.

Ar-Ge merkezi ve tasarım merkezlerinin başvuru, izleme ve denetimi

MADDE 21 – (1) Destek ve teşviklerden yararlanmak isteyen işletmeler, başvurularını yazılı veya elektronik ortamda Bakanlığa yapar.

(2) Bakanlık, başvuru formu ve ekinde aranılacak belgeler, bunların şekil ve içeriği ile başvuruda izlenecek yöntemler ve diğer hususlarla ilgili olarak düzenleme yapmaya yetkilidir.

(3) Bakanlık başvuru dosyasını herhangi bir eksikliğin olup olmadığı bakımından beş iş günü içinde inceler. Başvuru dosyasında eksiklik tespit edilmesi halinde bu eksiklikler işletmeye bildirilir ve bildirim tarihinden itibaren en geç on beş iş günü içinde işletme tarafından bu eksikliklerin tamamlanması istenir. Süresi içerisinde eksikliği giderilmeyen Ar-Ge veya tasarım merkezi başvurusu Bakanlıkça reddedilir.

(4) Bakanlık incelemesi sonucunda herhangi bir eksiklik tespit edilmeyen veya yapılan bildirim sonucu işletme tarafından eksiklikleri giderilen başvuru dosyası, Değerlendirme ve Denetim Komisyonuna sunulur.

(5) Başvuru, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından; en geç otuz iş günü içinde değerlendirilip karara bağlanır. Kararın olumlu olması hâlinde düzenlenen karar tutanağı, Bakanlık tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ve başvuru sahibi işletmeye beş iş günü içinde bildirilir. Kararın olumsuz olması hâlinde ise sonuç, işletmeye yazılı olarak bildirilir.

(6) Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından Ar-Ge veya tasarım merkezi başvurusu olumlu olarak değerlendirilen işletmenin Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesi, Bakanlık tarafından verilir.

(7) Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesi almaya hak kazanan işletme, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu karar tutanağının düzenlendiği tarihten itibaren Kanun kapsamında sağlanan destek ve teşviklerden yararlanır.

(8) Ar-Ge merkezlerinde veya tasarım merkezlerinde, yürütülen faaliyetlere ilişkin faaliyet raporu, takvim yılını kapsayacak şekilde ve takip eden yılın en geç mayıs ayı içinde Bakanlığa yazılı veya elektronik ortamda sunulur.

(9) Bakanlık, faaliyet raporunun şekil ve içeriği açısından ön incelemesini yapar, eksik bilgi ve evrak bulunması hâlinde, tespit edilen eksiklikler işletme tarafından tamamlanarak en geç on iş günü içinde Bakanlığa yazılı veya elektronik ortamda sunulur.

(10) Ar-Ge merkezleri veya tasarım merkezlerinin izleme faaliyetine ilişkin işlemler her yıl için takip eden yılın haziran ayından takvim yılı sonuna kadarki süre içerisinde tamamlanır.

(11) Ar-Ge merkezleri ile tasarım merkezleri Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından en geç **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] üç yılda bir denetlenir.

(12) Ar-Ge merkezlerinde veya tasarım merkezlerinde Değerlendirme ve Denetim Komisyonu değerlendirmesi sonucunda, denetimde tespit edilen eksiklik ve ihlalin ölçüsüne göre Ar-Ge Merkezi belgesi veya tasarım merkezi belgesi Bakanlık tarafından iptal edilir veya eksikliklerin giderilmesi için üç ayı geçmemek üzere ilgili işletmeye süre verilir. Bu süre içinde işletme, sağlanan destek ve teşviklerden yararlanamaz.

(13) Ar-Ge merkezlerinde veya tasarım merkezlerinde tespit edilen eksiklikler verilen süre içinde giderilmediği takdirde işletmeye verilen Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesi Bakanlık tarafından iptal edilir. İşletme, şartların ihlal edildiği tarihten itibaren Kanunda öngörülen destek ve teşviklerden yararlanamaz. Ancak, verilen süre içinde eksikliklerin giderilmesi halinde; Değerlendirme ve Denetim Komisyonunun verilen süre içerisinde toplanarak olumlu karar vermesi durumunda, kararın verildiği tarihten; Komisyonun verilen

süre içerisinde toplanamaması ve daha sonraki bir zamanda toplanarak olumlu karar alması durumunda ise eksikliklerin giderilmesi için verilen sürenin bittiği tarihten itibaren işletmeler, Kanunla sağlanan destek ve teşviklerden yararlanmaya devam eder.

(14) Ar-Ge veya tasarım merkezinin 20 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen temel şartları yitirdiğinin tespit edilmesi hâlinde ise Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesi Bakanlık tarafından iptal edilir.

(15) Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesi iptal edilen işletmeler belgenin iptalini müteakip en erken bir yıl sonra Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesi başvurusu yapabilirler.

(16) Bu denetimler sırasında gerekli şartları taşımadığı tespit edilen merkezlerin durumu Bakanlık tarafından on iş günü içinde Gelir İdaresi Başkanlığına ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına bildirilir.

(17) Kurulan birimlerin Ar-Ge veya tasarım merkezi olma şartını kaybetmeleri, bu Yönetmelikte belirtilen şartları ihlal etmeleri veya destek ve teşviklerin amacı dışında kullanılması hâlinde, şartların kaybedildiği, ihlalin gerçekleştiği veya destek ve teşviklerin amacı dışında kullanıldığı tarihten itibaren işletmeler Kanunla Ar-Ge veya tasarım merkezlerine sağlanan destek ve teşviklerden yararlanamazlar.

(18) Ar-Ge merkezleri ve tasarım merkezlerine ilişkin başvuru, izleme ve denetimler, Bakanlıkça belirlenen formlar kullanılarak ve inceleme kriterleri esas alınarak yapılır.

(19) Bakanlıkça gerekli görülmesi hâlinde Değerlendirme ve Denetim Komisyonunda görev verilen üyeler, Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri veya rekabet öncesi işbirliği projelerinin başvuru veya faaliyetlerini yerinde değerlendirmek üzere görevlendirilebilir.

Ar-Ge ve tasarım projelerinin yönetici şirket tarafından denetlenmesi

MADDE 21/A- (Ek:RG-25/8/2022-31934)[3]

(1) Bakanlık gerek görmesi halinde bu Yönetmelik kapsamında yürütülen Ar-Ge, yenilik ve tasarım projelerinin denetimlerini yapmak üzere en az bir yıl faaliyette bulunan teknoloji geliştirme bölgelerinin yönetici şirketlerini görevlendirebilir.

(2) Yönetici şirket tarafından gerçekleştirilecek faaliyet dönemindeki Ar-Ge veya tasarım merkezlerine ilişkin Ar-Ge veya tasarım projelerinin başvuru denetleme süreçleri, Bakanlıkça belirlenen format kullanılarak 5746 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatı kapsamında gerçekleştirilir.

(3) Yönetici şirket proje başvuru dosyasını herhangi bir eksikliğin olup olmadığı bakımından on iş günü içinde inceler. Başvuru dosyasında eksiklik tespit edilmesi halinde bu eksiklikler işletmeye bildirilir ve bildirim tarihinden itibaren en geç yirmi iş günü içinde işletme tarafından bu eksikliklerin tamamlanmasını ister. Süresi içerisinde eksikliği giderilmeyen Ar-Ge veya tasarım merkezine ait proje başvurusu yönetici şirketin ön inceleme görüşü ile birlikte Bakanlığa bildirilir.

(4) Yönetici şirketin incelemesi sonucunda herhangi bir eksiklik tespit edilmeyen veya yönetici şirketçe yapılan bildirim sonucu işletme tarafından eksiklikleri giderilen Ar-Ge veya tasarım projeleri başvuru dosyası, en geç yirmi iş günü içerisinde yönetici şirketin belirleyeceği Proje Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenir ve Bakanlıkça verilecek nihai karara esas teşkil etmek üzere karara bağlanır.

(5) Ar-Ge veya tasarım merkezi, olumlu ya da olumsuz sonuçlanan Ar-Ge veya tasarım projelerinin başvuru denetleme faaliyetlerine ilişkin bilgi ve belgeleri en geç on iş günü içerisinde Bakanlığın ilgili portalına eksiksiz bir şekilde yüklemelidir.

(6) Ar-Ge veya tasarım merkezi aynı proje için bir defadan fazla yönetici şirket başvurusu yapamaz.

(7) Bakanlık, yönetici şirket tarafından bu Yönetmelik kapsamında gerçekleştirilecek iş ve işlemlerde uygulanacak ücretlendirmeye yönelik tavan fiyat belirleme yetkisine sahiptir.

(8) Bakanlık gerek görmesi halinde bu Yönetmelik kapsamında teknoloji geliştirme bölgelerinin yönetici şirketleri tarafından gerçekleştirilecek Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleriyle ilgili proje denetimlerine yönelik düzenleme yapmaya yetkilidir.

Ar-Ge merkezi ve tasarım merkezlerindeki değişiklikler ve mücbir sebepler

MADDE 22 – (1) Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesine sahip işletmelerin, tür veya unvan değişikliği, devir, birleşme, tam bölünme, kısmi bölünme işlemleri ile adres değişikliği ve ek fiziki alan taleplerine ilişkin bilgiler, işletme tarafından Bakanlığa

bildirilir.

a) **(Değişik:RG-25/8/2022-31934)**[3] Bakanlığın gerekli görmesi halinde, yukarıda belirtilen değişikliklerle ilgili olarak Bakanlıkça yerinde inceleme yapılabilir veya bu amaçla en az bir izleyici görevlendirilebilir.

b) Yukarıda belirtilen değişikliklere ilişkin bildirimde bulunan işletme, organizasyon yapısı içinde 20 nci maddenin birinci fıkrası kapsamında belirtilen şartları sağlaması ve devam ettirmesi koşuluyla Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesi için yeniden başvuru yapmaksızın Kanun kapsamında sağlanan destek ve teşviklerden, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu onayı esas alınarak yararlanmaya devam eder. Tür veya unvan değişikliklerinde karar Bakanlıkça verilir.

(2) Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek hallerin ortaya çıkması durumunda, bu haller sona erinceye kadar Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesi sahibi işletme, Kanunla sağlanan destek ve teşviklerden yararlanamaz. Bu hallerin sona erdiğinin işletme tarafından bildirilmesini müteakip, Bakanlık tarafından yerinde yaptırılacak denetim sonucunda Değerlendirme ve Denetim Komisyonu onayı esas alınarak işletme, Ar-Ge veya tasarım merkezi için yeniden başvuru yapmaksızın, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu kararının alındığı tarihten itibaren Kanunla sağlanan destek ve teşviklerden yararlanmaya devam eder.

Tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personel sayısı hesabına ilişkin hususlar

MADDE 23 – (1) Ar-Ge veya tasarım merkezinde çalışan tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli sayısı; çalışan personelin, çalışma sürelerine göre üçer aylık dönemler itibarıyla toplam çalışma süresinin, bir kişinin üç aylık tam zamanlı çalışma süresine bölünmesi suretiyle hesaplanır. Haftada kırk beş saatin üzerindeki ve ek çalışma süreleri bu hesaplamada dikkate alınmaz. Üçer aylık dönemler, Ar-Ge veya tasarım merkezini bünyesinde bulunduran işletmenin geçici vergilendirme dönemleridir.

(2) Ar-Ge veya tasarım merkezleri dışında geçirilen ve gelir vergisi stopajı teşvikine konu olan süreler ile öğretim elemanlarından Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde tam zamanlı görevlendirilenlerin geçirdikleri süreler, tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli sayısı hesaplamasında dikkate alınır.

(3) Ar-Ge merkezi bulunan işletmeler, bu merkezlerde çalışan personel listesini her bir ay bazında ayrı ayrı olmak üzere, geçici vergilendirme dönemlerini izleyen ayın sonuna kadar bağlı bulundukları vergi dairesine ve ilgili Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne veya Sosyal Güvenlik Merkezine verirler.

(4) Herhangi bir üç aylık dönemde asgari Ar-Ge veya tasarım personeli çalıştırma şartını ihlal eden işletmeler, şartların ihlal edildiği tarihten tekrar sağlandığı tarihe kadar Kanun kapsamında sağlanan destek ve teşviklerden yararlanamazlar.

ALTINCI BÖLÜM
Rekabet Öncesi İşbirliği Projelerine İlişkin Hususlar

Rekabet öncesi işbirliği projelerinin kapsamı

MADDE 24 – (1) Bakanlıkça ilan edilen teknoloji alanlarında yer alan rekabet öncesi işbirliği projeleri destek kapsamında değerlendirilir.

(2) Rekabet öncesi işbirliği projelerinde birden fazla kuruluşun yer alması zorunludur. İşbirliği anlaşmasında yer alan proje ortaklarından birisi **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] proje yürütücüsü olarak belirlenir.

(3) Her bir rekabet öncesi işbirliği proje bütçesinin en fazla yüzde ellisine kadarlık kısmı, Bakanlık bütçesine konulan ödenekle sınırlı olmak üzere geri ödemesiz olarak desteklenebilir.

Rekabet öncesi işbirliği projelerinin başvuru şekli ve destek süresi

MADDE 25 – (1) Rekabet öncesi işbirliği proje başvuruları Bakanlıkça ilan edilen çağrı dönemlerinde yapılır.

(2) Başvurusu değerlendirilecek projelerin teknoloji alanları, bütçeleri ve destek oranları gibi hususlar her çağrı dönemi için Bakanlıkça ilan edilir.

(3) Başvurular proje yürütücüsü tarafından yazılı veya elektronik ortamda Bakanlığa yapılır.

(4) Bakanlık, başvuru dosyasının şekil ve içeriği açısından beş iş günü içinde ön incelemesini yapar. Başvuru dosyasında eksiklik tespit edilmesi halinde bu eksiklikler proje yürütücüsüne bildirilir ve bildirim tarihinden itibaren on beş iş günü içerisinde eksikliklerin

tamamlanması istenilir. Süresi içerisinde eksikliği giderilmeyen rekabet öncesi işbirliği proje başvurusu Bakanlık tarafından reddedilir.

(5) Bakanlık incelemesi sonucunda herhangi bir eksiklik tespit edilmeyen veya yapılan bildirim sonucu proje yürütücüsü tarafından eksiklikleri giderilen başvuru dosyası, Değerlendirme ve Denetim Komisyonuna sunulur.

(6) Eksiklikleri giderilen veya eksikliği bulunmayan başvurular, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından değerlendirilip karara bağlanır ve karar beş iş günü içerisinde proje yürütücüsüne yazılı olarak bildirilir. Kararın olumlu olması hâlinde, bildirim tarihinden itibaren otuz iş günü içerisinde işbirliği anlaşmasında yer alan proje ortakları ile Bakanlık arasında sözleşme imzalanır. Sözleşme tarihinden itibaren işletmeler, Kanun kapsamında sağlanan destek ve teşvik unsurlarından yararlanır.

(7) Kararın bildirim tarihinden itibaren otuz iş günü içerisinde sözleşmesi yapılmayan projeler iptal edilmiş sayılır.

(8) Desteklenmesi uygun bulunan ve sözleşme yapılan projeler için durum Bakanlık tarafından, Gelir İdaresi Başkanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumuna sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde bildirilir.

(9) Rekabet öncesi işbirliği projelerinin destek süresi en fazla **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] kırk sekiz aydır. Ancak proje yürütücüsü tarafından ek süre talep edilmesi ve Bakanlıkça uygun görülmesi hâlinde en fazla altı ay ek süre verilebilir.

(10) **(Ek:RG-25/8/2022-31934)**[3] Proje süresi veya teknolojik kazanım açısından ihtiyaç duyulması halinde, projeler, fazlar veya ilişkili alt projeler halinde desteklenebilir. Bu durumda, proje fazlarının ve alt projelerinin planlandığı bir proje yol haritası ile en az bir faz veya alt proje için detaylı proje planı başvuru aşamasında Bakanlığa sunulur. Proje yol haritası kapsamındaki diğer proje fazları veya alt projeler için detaylı proje planları ise, proje yol haritasında öngörülen takvimde Bakanlığa sunulur. Sunulan proje fazları veya alt projeler için, bu madde kapsamındaki başvuru inceleme ve değerlendirme süreci işletilir.

Rekabet öncesi işbirliği projelerinin izlenmesi ve destek ödemesi

MADDE 26 – (1) Sözleşme tarihinden itibaren projenin izleme süreci başlar. İzleme süreci başlayan projelerde, proje yürütücüsü tarafından **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] proje destek sözleşmesinin imzalandığı tarihten itibaren altı aylık dönemler halinde hazırlanan gelişme raporları dönemin bitimini takip eden ay içerisinde Bakanlığa sunulur.

(2) Gelişme raporu doğrultusunda projenin dönemsel izlenmesine ilişkin izleme raporu; konusunda uzmanlığı olan ve Bakanlıkça görevlendirilen en az iki izleyici tarafından hazırlanır ve Değerlendirme ve Denetim Komisyonuna sunulur.

(3) Desteklenmesi uygun bulunan **(Ek ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] projelere ilişkin değişiklik talepleri ile projelerin sonuçlandırılması, durdurulması veya iptal edilmesi kararı, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından verilir. Değerlendirme ve Denetim Komisyonu, izleme raporlarını en fazla yirmi iş günü içinde inceleyerek projenin devamı ya da iptali yönünde karar verir.

(4) Değerlendirme ve Denetim Komisyonu değerlendirmesi sonucunda, projenin rekabet öncesi işbirliği niteliğini kaybettiğinin tespit edilmesi hâlinde, proje sözleşmesi Bakanlık tarafından iptal edilir.

(5) **(Değişik:RG-14/2/2017-29979)**[1] Proje kapsamında yapılan harcamalara ilişkin Bakanlıkça gerçekleştirilecek ödemelerin, dönemsel izlemeyi müteakip dönemlerde yapılması esastır. Ancak proje ortakları tarafından talep edilmesi halinde, proje kapsamındaki harcamalara ilişkin Bakanlıkça gerçekleştirilecek ödemeler, proje destek sözleşmesinde ilgili dönem için öngörülen destek tutarının %20'sini geçmemek üzere dönemsel ödemelerden önce teminat karşılığında ön ödeme şeklinde yapılabilir.

Rekabet öncesi işbirliği projelerinin uygulama süreci

MADDE 27 – (1) Rekabet öncesi işbirliği proje faaliyetlerine ilişkin yerindelik ve uygunluk denetimleri Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından gerçekleştirilir.

(2) Rekabet öncesi işbirliği projelerinin başvuru, değerlendirme, izleme ve denetim, ödeme, **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] sonuçlandırılması, durdurulması, iptal edilmesi, bunlara ilişkin süreçler ile destek kalemleri, sözleşmede yer alacak hususlar ve uygulamaya ilişkin iş ve işlemler, Bakanlıkça hazırlanan Rekabet Öncesi İşbirliği Projeleri Uygulama Usul ve

Esaslarında belirtilir.

(3) Rekabet öncesi işbirliği projelerinde, işbirliğini oluşturan **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] proje ortaklarının bu işbirliğine yaptıkları katkılar, işbirliği anlaşmasında belirtilen ortak özel bir hesapta izlenir.

(4) Ortak özel hesaba aktarılan tutarlar, başka bir amaç için kullanılamaz. Proje hesabında toplanan tutarlar, özel hesabı açan işletmenin kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınmaz.

(5) Bakanlık tarafından ödenecek destek tutarı, işbirliğini oluşturan işletmeler açısından projeye katkıları oranında, 33 üncü maddede belirtilen özel fon uygulamasına tabi tutulur.

YEDİNCİ BÖLÜM
Teknogirişim Sermayesi Desteği, Teknoloji Merkezleri ve Ar-Ge, Yenilik ve Tasarım Projelerine İlişkin Hususlar

Teknogirişim sermayesi desteği

MADDE 28 – (1) Teknogirişim sermayesi desteğine, örgün öğrenim veren üniversitelerin herhangi bir lisans programından bir yıl içinde mezun olabilecek durumdaki öğrenci, yüksek lisans veya doktora öğrencisi ya da lisans, yüksek lisans veya doktora derecelerinden birini ön başvuru tarihinden en çok on yıl önce almış kişiler başvurabilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen "bir yıl içinde mezun olabilme" şartının; ilgili üniversitenin yetkili birimlerince teknogirişim sermayesi desteği için talepte bulunulan merkezî yönetim kapsamındaki kamu idaresi adına düzenlenen bir yazıyla, "ön başvuru tarihinden en çok on yıl önce alma" şartının ise ilgili üniversitelerce verilen çıkış belgesiyle veya diplomayla tevsik edilmesi gerekir.

(3) Destekten, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idaresi tarafından kabul edilmiş iş planına uygun biçimde ve destek başvurusundan sonra ihdas edilmiş ve girişimcinin münferiden veya müştereken temsil ve ilzama yetkili olduğu işletme yararlanabilir.

(4) Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerince, üçüncü fıkrada belirtilen şartları taşıyan işletmelere bir defaya mahsus olmak üzere, teminat alınmaksızın ve hibe olarak Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen tutara kadar teknogirişim sermayesi desteği verilebilir.

(5) Teknogirişim sermaye desteğinden yararlanan işletmelere ait Ar-Ge ve yenilik projelerinin kamu kurum ve kuruluşlarınca ya da kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflarca desteklenmesi durumunda, teknogirişim sermayesi olarak verilen destek tutarı, Ar-Ge ve yenilik projesi harcamalarından veya desteğinden indirilmez.

(6) Destek kararını veren merkezî yönetim kapsamındaki kamu idaresi bir işletmeye verilecek hibe şeklindeki sermaye desteğini taksitlere bölebilir, destek ödemelerinin yapılması için çeşitli başarım ölçütlerinin yerine getirilmesini şart koşabilir, öncelikli olarak destekleyeceği teknolojik alanlar belirleyebilir.

(7) Kanun kapsamında, yılı bütçesinde Ar-Ge ve yenilik harcamalarının desteklenmesi amacıyla hibe şeklinde ödeneği bulunan merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin tümü tarafından yapılan ödemelerin toplamı, her takvim yılı için Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen tutarı aşamaz. Bu husus merkezî yönetim bütçesinin hazırlanması ve uygulanması esnasında dikkate alınır ve izlenir.

(8) Dördüncü ve yedinci fıkralarda belirtilen maktu tutarlar, takip eden yıllarda Vergi Usul Kanununa göre her yıl belirlenen yeniden değerleme oranında artırılmak suretiyle dikkate alınır.

(9) Teknogirişim sermayesi desteğinden faydalananlara, bu desteğe konu projelerinin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin beyan edilen gelirin veya kurum kazancının yüzde onunu ve öz sermayenin yüzde yirmisini aşmayan kısmı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca beyan edilen gelirin ve Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılır. İndirim konusu yapılacak tutar yıllık olarak 500.000 Türk Lirasını aşamaz. İndirim uygulamasından geçici vergi dönemleri itibarıyla da yararlanılabilir.

(10) Gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteğinin, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idaresi tarafından kabul edilmiş iş planına uygun biçimde ve destek başvurusundan sonra ihdas edilmiş ve girişimcinin münferiden veya müştereken

temsil ve ilzama yetkili olduğu işletmeye sermaye desteğini sağlayan mükelleflerce kuruluşunda veya sonrasında ortak olmak ve sermaye koymak suretiyle sağlanması zorunludur.

(11) İndirim olarak dikkate alınabilecek tutar, gerçek kişiler açısından sermaye desteğinin sağlandığı takvim yılında elde edilen beyana tabi kazanç ve iratların toplam tutarından geçmiş yıl zararları ve tüm indirim ve istisnalar düşüldükten sonra kalan tutarın yüzde onu ile sınırlıdır. Kurumlar vergisi mükellefleri açısından ise sermaye desteğinin sağlandığı hesap dönemi başındaki öz sermayenin yüzde yirmisini aşmamak koşuluyla kurum kazancının en fazla yüzde onu ile sınırlı olup indirim tutarının tespitinde kurum kazancı olarak ticari bilanço kârı veya zararına kanunen kabul edilmeyen giderler eklenmek ve geçmiş yıl zararları ile varsa tüm indirim ve istisnalar düşülmek suretiyle bulunan tutar [Ticari bilanço kârı (zararı) + kanunen kabul edilmeyen giderler - geçmiş yıl zararları - tüm indirim ve istisnalar] dikkate alınacaktır.

(12) Teknogirişim sermayesi desteğine konu projelerin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin iki yıl içerisinde ilgili projenin finansmanında kullanılmayan kısmı için indirim dolayısıyla söz konusu mükellefler adına zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.

Teknogirişim sermayesi desteği uygulaması

MADDE 29 – (1) Teknogirişim sermaye desteği, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından verilir.

(2) Teknogirişim sermayesi desteği veren merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından desteklenmek üzere belirlenen projelerin, başvuru sahipleri ve bütçesini içeren listeyi Bakanlığa bildirir. Bu bilgiler, Bakanlıkça oluşturulacak teknogirişim sermayesi desteği bilgi kütüğünde tutulur.

(3) Teknogirişim sermayesi desteği veren merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, işletmeyle imzalanan sözleşmeyi ve desteklenmeye uygun bulunan bütçeyi belirten karar yazısını, ödeneğin tahsis edildiği tarihten itibaren en geç on beş iş günü içinde Gelir İdaresi Başkanlığı, **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)**[3] Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına bildirir.

(4) Girişimciler teknogirişim sermayesi desteğinden, bir defaya mahsus olmak üzere yararlandırılır. Bu husus ilgili idarelerce teknogirişim sermayesi desteği bilgi kütüğünden araştırılır ve değerlendirme esnasında dikkate alınır.

(5) Teknogirişim sermaye desteğine ilişkin Usul ve Esaslar, desteği veren merkezî yönetim kapsamındaki kamu idaresi tarafından hazırlanır. Usul ve Esaslarda asgari aşağıdaki hususlar bulunur:

a) Destek süresi,

b) Kamudan alınan diğer geri ödemesiz desteklerin teknogirişim sermaye desteğinden düşülmesi,

c) İş planı dokümanının içeriği ve biçimi,

ç) İş planı başvuru değerlendirme usul ve esasları,

d) Değerlendirme Komisyonunun çalışmasına ilişkin usul ve esaslar,

e) Sözleşmeye ilişkin hususlar,

f) Destek verilen işletmenin izlenmesine ilişkin usul ve esaslar,

g) Malî belgelendirme, denetim ve ödeme işlemlerine ilişkin usul ve esaslar,

ğ) Haksız ve fazla ödemelerin tahsiline ilişkin usul ve esaslar,

h) Tarafların sorumlulukları,

ı) Etik şartlar,

i) Gizlilik, fikrî ve sınaî mülkiyet haklarına ilişkin hususlar,

j) Destekle ilgili belgelerin saklanması ve destek sonrası denetime ilişkin usul ve esaslar.

(6) Teknogirişim sermayesi desteğinden yararlanan işletmeler, Kanun kapsamındaki destek ve teşvik unsurlarından proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ve iş planının ilgili merkezî yönetim kapsamındaki kamu idaresi tarafından desteklendiği süre boyunca yararlanır.

(7) Teknogirişim sermayesi desteğinin uygulanmasına ilişkin Usul ve Esaslar Bakanlık tarafından ya da Bakanlığın bir protokol kapsamında desteği vermesini uygun gördüğü bağlı ya da ilgili kuruluşlarınca Bakanlığın görüşü alınarak düzenlenir.

Teknoloji merkezleri (teknoloji merkezi işletmeleri)

MADDE 30 – (1) İşletmeler, KOSGEB destek mevzuatı kapsamında sağlanan desteklerden yararlanmak üzere, Ar-Ge ve yenilik projeleri veya tasarım projeleriyle teknoloji merkezlerine başvuru yaparlar.

(2) İşletme başvuruları, 24/4/2005 tarihli ve 25795 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) Destekleri Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde inceleme ve değerlendirmeye tabi tutularak desteklenip desteklenmeyeceğine karar verilir.

(3) İlgili mevzuat uyarınca desteklenmesi uygun bulunan işletmeler, Kanunla sağlanan destek ve teşvik uygulamalarından, Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projesinin onaylandığı tarihten itibaren ve proje süresince yararlanır.

(4) KOSGEB teknoloji merkezi işletmelerinde yürütülen projelerin herhangi bir sebeple sona ermesi veya projeye verilen desteğin son bulması hâllerinde, Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyeti bitmiş sayılır ve bu tarihten itibaren Kanunla sağlanan destek ve teşvik unsurlarından yararlanılamaz. Bu durum, teknoloji merkez kurullarınca on iş günü içinde işletmenin bağlı bulunduğu vergi dairesine ve Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne bildirilir.

Ar-Ge, yenilik ve tasarım projeleri

MADDE 31 – (1) Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projeleri, başvuru yapılan kamu kurumu veya kuruluşu ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından kendi mevzuatına göre değerlendirilir. Teknoloji merkezi işletmeleri ile Ar-Ge merkezleri ve tasarım merkezlerinde yürütülen, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından desteklenen veya TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projeleri yeniden incelemeye tabi tutulmaksızın, Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projelerine yönelik destek karar yazısının düzenlendiği veya proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Kanunla sağlanan destek ve teşvik unsurlarından yararlanabilir.

(2) Birinci fıkraya girmeyen, Türkiye'nin antlaşmalarla taraf olduğu ikili ya da çok taraflı uluslararası Ar-Ge işbirliği programları fonlarından malî olarak desteklenen Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projelerini yürüten işletmeler de Kanun kapsamındaki destek ve teşviklerden söz konusu proje kapsamında ve proje destek süresince yararlanırlar. Uluslararası Ar-Ge işbirliği programlarınca desteklenen Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projelerinin Kanunla sağlanan destek ve teşvik unsurlarından yararlanabilmesi için uluslararası programa yapılan proje başvurusu, başvurulan programa ait bilgiler, destek yazısı veya sözleşmesi ve teşvikten yararlanacak işletmenin projedeki katkısını içeren bilgilerle birlikte TÜBİTAK'ın incelemesine sunulur.

(3) İkinci fıkra kapsamında destek ve teşviklerden yararlanacak işletmeler, TÜBİTAK'ın onay yazısının düzenlendiği tarih itibarıyla Kanunla sağlanan destek ve teşviklerden yararlanırlar.

(4) Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında Teknoloji Geliştirme Bölgeleri içerisinde gerçekleştirilen Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerine yönelik olarak kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projeleri için Kanunla sağlanan destek ve teşviklerden bütün hâlinde yararlanılabilir. Bu durumda, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununa göre sağlanan destek ve teşviklerden ayrıca yararlanılamaz.

(5) Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projelerinde, projenin herhangi bir sebeple sona ermesi veya projeye verilen desteğin son bulması hâllerinde, Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyeti bitmiş sayılır ve bu tarihten itibaren Kanunla sağlanan destek ve teşvik unsurlarından yararlanılamaz.

Denetim

MADDE 32 – (1)Teknogirişim sermaye desteğinden yararlanan işletmelerin proje izleme ve denetimleri, desteği veren merkezî yönetim kapsamındaki kamu idaresi tarafından görevlendirilen alanında uzman kişiler veya akademisyenler veya Bakanlık tarafından yapılır.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından desteklenen Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projelerine ilişkin denetimler, destekle ilgili mevzuat çerçevesinde, destek sağlayan kurum, kuruluş veya vakıf tarafından yapılır.

(3) Teknoloji merkezi işletmelerinin denetimi en geç iki yıllık süreler itibarıyla KOSGEB tarafından gerçekleştirilir.

(4) TÜBİTAK tarafından yürütülen veya uluslararası fonlarca desteklenen projelerin denetimi TÜBİTAK tarafından yapılır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Nakit desteklerin izlenmesi

MADDE 33 – (1) Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerinde bulunanların, kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar ile uluslararası fonlardan aldıkları hibe destekler, desteğin tabi olduğu mevzuat hükümlerine uygun olarak özel bir fonda izlenir.

(2) Bu fonda yer alan tutarlar, Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununa göre vergiye tabi kazancın tespitinde gelir, Ar-Ge ve tasarım indirimi tutarının tespitinde Ar-Ge, yenilik ve tasarım harcaması olarak dikkate alınmaz.

(3) Bu fonun elde edildiği hesap dönemini izleyen beş yıl içinde sermayeye ilave dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi hâlinde, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler vergi ziyaı cezası ve gecikme faiziyle birlikte işletmeden tahsil edilir.

(4) Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerinde bulunanların, kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar ile uluslararası fonlardan aldıkları geri dönüşlü destekler bu kapsamda değerlendirilmez.

Şartların ihlali ve destek ve teşviklerin amacı dışında kullanılması

MADDE 34 – (1) İşletme, Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında verdiği tüm bilgi ve belgelerin gerçeğe uygun olduğunu kabul ve taahhüt eder; bu kapsamda gerçeğe uygun bilgi ve belge sunulmaması; projelerin, işletmelerin kasıt, kusur veya ihmali sonucu iptal edilmesi Kanun hükümlerinin ihlali sayılır.

(2) Kanun hükümlerinin ihlali veya destek ve teşvik unsurlarının amacı dışında kullanılması durumunda, zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyaı doğmuş sayılır ve ziyaa uğratılmış vergiler gecikme faizi ve vergi ziyaı cezasıyla birlikte tahsil edilir.

(3) Sağlanan vergi dışı destekler ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ve gecikme zammı uygulanmak suretiyle tahsil edilir.

Komisyon üyeleri ve izleyici ödemeleri

MADDE 35 – (1) 3624 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından desteklenen araştırma, geliştirme, tasarım ve yenilik faaliyetlerine ilişkin her türlü süreçte görev yapan öğretim elemanları ile kamu görevlisi olmayan alanında uzman diğer kişilere söz konusu Kanunun ek 1 inci maddesi uyarınca ilgili maddelerde belirtilen esaslar çerçevesinde ödemeler yapılır.

(2) **(Değişik:RG-25/8/2022-31934)**[3] 3/6/2011 tarihli ve 635 sayılı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Araştırma, Geliştirme, Yenilikçilik ve Girişimcilik Faaliyetlerinin Karşılanması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesinin birinci fıkrası gereğince, bu Yönetmelik kapsamında Bakanlık tarafından hazırlanan programlara, projelere veya komite/komisyon/çalışma gruplarına ilişkin hizmetlerde görevlendirilen öğretim elemanları ile kamu görevlisi olmayan alanında uzman diğer kişilere yapılacak ödemelerde 635 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesi hükümleri esas alınır.

Gizlilik

MADDE 36 – (1) Destek ve teşvik uygulamalarına yönelik olarak yapılan başvuruların değerlendirme ve izleme süreçleri ile denetim faaliyetlerinde görev alan kişilere sunulan bilgi ve belgeler, işletmeye ait "ticari gizli bilgi" veya "hizmete özel bilgi" olarak kabul edilir ve üçüncü kişilere herhangi bir yolla aktarılmaz.

(2) 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu, 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri de saklı kalmak kaydıyla, gizlilik hükümlerine aykırı davranan kişi ve kuruluşlar, Kanunla getirilen destek ve teşviklerden yararlanamazlar, destek ve teşvik kapsamına alınan projelerde hiçbir şekilde görev alamazlar.

Düzenleme ve denetim yetkisi

MADDE 37 – (1) Ar-Ge Merkezleri, Tasarım Merkezleri ve Rekabet Öncesi İşbirliği Projeleri kapsamında yürütülen Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin yerindelik ve uygunluk denetimleri Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından gerçekleştirilir.

(2) Uygulamayla ilgili olarak; vergisel konularda Gelir İdaresi Başkanlığı, başvuru, izleme ve denetim konularında Bakanlık, sigorta prim desteğiyle ilgili hususlarda ise Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı düzenleme yapmaya yetkilidir.

(3) **(Ek:RG-25/8/2022-31934)**[3] Bakanlıkça gerekli görülmesi halinde, bu Yönetmelikte öngörülen sürelere bağlı olmaksızın Ar-Ge ve tasarım merkezlerinin izleme ve denetim faaliyetlerine ilişkin olarak en az bir izleyici veya Bakanlık personeli görevlendirilmesine de karar verilebilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 38 – (1) 31/7/2008 tarihli ve 26953 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Girişim sermayesi uygulamaları

EK MADDE 1- (Ek:RG-25/8/2022-31934)[3]

(1) 1/1/2022 tarihinden itibaren verilecek yıllık kurumlar vergisi beyannamesinde 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında yararlanılan indirim tutarı 1.000.000 Türk lirası ve üzerinde olan kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, bu tutarın yüzde ikisi pasifte geçici bir hesaba aktarılır. Bu fıkra kapsamında aktarılması gereken tutar yükümlülüğü, yıllık bazda 20.000.000 Türk lirası ile sınırlıdır. Bu tutarın, geçici hesabın oluştuğu yılın sonuna kadar Türkiye'de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması veya girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ya da 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan girişimcilere sermaye olarak konulması şarttır. Söz konusu tutarın ilgili yılın sonuna kadar aktarılmaması halinde, bu Kanun kapsamında yıllık beyanname üzerinden indirim konusu yapılan tutarın yüzde yirmisi, ilgili yılda yararlanılan Ar-Ge indirimine konu edilemez. Bu tutar nedeniyle zamanında alınmayan vergiler vergi ziyaı cezası uygulanmaksızın tarh edilir. Cumhurbaşkanı bu fıkrada yer alan tutar ve oranları birlikte ya da ayrı ayrı sıfıra kadar indirmeye, beş katına kadar artırmaya yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 39 – (1) Bu Yönetmelik 1/3/2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 40 – (Değişik:RG-25/8/2022-31934)[3]

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı ile Hazine ve Maliye Bakanı birlikte yürütür.

---

(1) Bu değişiklik 1/3/2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(2) 25/8/2022 tarihli ve 31934 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan değişiklik ile bu Yönetmeliğin dördüncü bölüm başlığında yer alan "Temel Bilimler Desteği" ibaresi "Desteklenecek Programlara Yönelik Destekler" şeklinde, "Tasarım Tescil Desteği" ibaresi ise "Tasarım Desteği" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) Bu değişiklik 3/2/2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

	Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin

	Tarihi	Sayısı
	10/8/2016	29797
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	**Sayısı**
1.	14/2/2017	29979
2.	2/12/2020	31322
3.	25/8/2022	31934